

UKULI

Julkaisija:

Turun Lintutieteellinen
Yhdistys r.y.
PL 67, 20101 Turku 10

Toimitus:

Juhani Toukola (päätoim.)
Kurjenkaivonkenttä 5 A 16
20500 Turku 50, p. 16 630

Antti Karlin (tilaukset)
Hämeenkatu 2 B 26
20500 Turku 50, p. 23 385

Timo Vuorisalo
Rätiälänkatu 18 as. 3
20840 Turku 84, p. 356436

Ukuli ilmestyy neljänä nume-
rona vuodessa. Lehti sisäl-
tyy yhdistyksen jäsenmak-
suun. Ulkopuolisille tilaus-
maksu vuodelle 1981 on 25mk,
joka maksetaan postisiirto-
tilille TU 5138 66-3. Irto-
numeroita saa kokouksissa ja
Tapani Missoselta, os. Yo-ky-
lä 23 A 3, 20510 Turku 51.

Ilmoitushinnat:

1/1s. 200mk, 1/2 120mk
1/4 75mk

Painopaikka:

Turun Yliopiston Offset-
paino, Turku 1981

SISÄLTÖ:

	sivu
Tottelemattomuudella ympäristön puolesta	1
Ukuli 1980	2
Olli Kanerva & Tom Lindroos: Kevätmuutto 1980 ...	4
Juhana Piha: Liejukan esiintymisestä TLY:n alueella	18
Herra Pohjatuuli: Full Auto Cummix 7,8-16x 65 SMIRARC	20
Antti Karlin: Varsinais-Suomen kaakkurit 1980 ...	22
Seppo Pekkala: Pöllöjen pesintä Varsinais-Suomessa 1980	24
Kentältä	26
Antti Karlin: Tunturipöllön esiintymisestä Lou-nais-Suomessa	28
Juhani Toukola: TLY:n syvät rivit	32
Heikki Karhu: Kirjallisuutta	38
Kansikuva: Matti Valta	

UKULI

1/1981

TOTTELEMATTOMUUDELLA YMPÄRISTÖN PUOLESTA

Ympäristönsuojelussa on siirrytty näkyvällä tavalla kansalaistottelemattomuuden käyttöön. Puhutaan suorasta toiminnasta, joka voi ilmetä myös passiivisena vastarintana. Kun on havaittu, ettei muilla vaikutusmahdollisuuksilla ole saavutettavissa tuloksia, on tartuttu asiaan konkreettisesti, esim. paneutumalla makuulle kaivinkoneen eteen. Viimeisin tällainen tempaus järjestettiin Altassa.

Kansalaistottelemattomuuden ydinajatus on, että jos laki tai lailliset toimenpiteet ovat vastoin kansalaisten tärkeiksi kokemia arvoja, ei sellaisia lakeja tarvitse noudattaa. Vastarinnan oikeutus etsitään, ei säädetystä laista, vaan asian luonnosta, suuren kansanjoukon tärkeiksi kokemasta kysymyksestä, kansalaismielipiteestä. Tällä laista tärkeiksi koettujen arvojen asettamista sääännäisen oikeuden yläpuolelle on esiintynyt kautta historian. Esim. Ruotsi-Suomen vanhoissa tuomarinohjeissa muutama vuosisata sitten sanottiin mm.: "Yhteisen kansan hyöty on paras laki; ja sentähden mikä havaitaan yhteiselle kansalle hyödylliseksi, se pidettäköön lakina, vaikka säädetyn lain sanat näyttäisivät toisin käskevän." Kansalaistottelemattomuudelle voidaan löytää järkeviä perusteita. Lainsäätäjä voi vieraantua yleisestä kansalaismielipiteestä, poliitikko ei ehkä noudata valitsijoidensa toiveita, vaalilupaukset ovat voimassa vain vaalivalvojaisiin. Oikea tapa reagoida tähän on tietysti äänestää muita seuraavissa vaaleissa, mutta joskus tuntuu, ettei tämä ole riittävä tae kansanvallan toteutumiseksi. Liian usein poliitikolle muodostuikin kuningasajatukseksi vallantavoittelu, tähtääminen korkeaan virkaan ja omien ja oman klinin taloudellisten etujen ajaminen. Tehdään lehmänkauppoja ja äänestysratkaisut sanelee puoluetoimisto, jonka ohjelma toistaa kulunutta sanahelinää vanhasta vesittyneestä ideologiasta kätkien taakseen vallantavoittelun, likaisen pelin, kähminnan. Kun puoluetoimistot ovat toista mieltä kuin kansa, voittaa puoluetoimistojen mielipide, vaikka valta kuuluukin kansalle kansanvaltaisen perustuslakimme mukaan (vrt. esim. puoluetuki). Tällöin muokkautuu maaperä hedelmälliseksi suoralle toiminnalle, tottelemattomuudelle. Alamainen alkaa olla riittävän tyytymätön. Vielä on muistettava, että kaikkien päätöksentekijöiden valintana ei edes teoriassa voi kansalainen vaikuttaa. Ja kansanäänestystä ei poliitikko hyväksy yleensä, koska päätöksenteko kuuluu demokraattisesti valituille elimille.

Mutta suora toiminta on arka ase. Se voi johtaa helposti yleiseen rauhattomuuteen, anarkiaan, yhteiskuntarauhan rikkoontumiseen, "kaikkien sotaan kaikkia vastaan". Lähtökohdana on tietenkin pidettävä laillisia menettelymuotoja. Suora toiminta johtaa passiivisena vastarintana jo rikoksiin ja aktiivisena se voi olla hyvinkin tuomittavaa. Edun, jota ryhdytään lakia rikkoen puolustamaan, tulee olla huomattavan suuri ja koskea laajaa ihmisjoukkoa; pitää olla kyse yleisesti tunnustetuista arvoista, joita vastaan laillinen toiminta räikeästi rikkoo. Ja Altassa mielestäni näin on. Päätäjien tulisi havahtua ja tajuta tilanne. Kansanvallassa voitaisiin suoraan kysyä kansalta, mitä mieltä asiasta ollaan, eikä kanavoida kansalaisten mielipidettä välikäsien ja samentavan byrokratian lävitse.

Vuoden 1980 vuosikerrassa julkaistut artikkelit ja muut kirjoitukset:

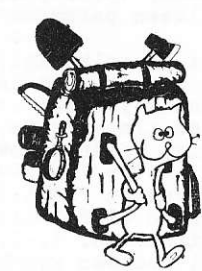
Arjamaa, Olli ja Lumio, Rauli	Petolintujen syysmuutontarkkailua Kaukasuksella 20.-28.9.1980	IV s.36
Avustaja	Balladi pinnon vaiheilta	I s.38
Avustaja	Balladi pinnon vaiheilta - II näytös	II s.39
Avustaja	Balladi pinnon vaiheilta - III näytös	III s.47
Avustaja	Balladi pinnon vaiheilta - IV näytös	IV s.30
Gustafsson, Esko ja Peltola, Veijo	Lintutalvi 1978/1979	I s. 4
Karhu, Heikki	Kevätkatsaus 1979	I s.25
Karhumäki, Juhani ..	Eräiden vähälukuisten pikkulintujen ke- säaikaisesta esiintymisestä Salon seu- dulla 70-luvulla	I s.20
Karhumäki, Juhani ..	Ruskosuohaukan esiintyminen Varsinais- Suomessa 1970-luvulla	IV s. 2
Karlin, Antti	Varsinais-Suomen kaakkurit	I s.36
Karlin, Antti	Koskikaran esiintymisestä Varsinais- Suomessa	I s.42
Karlin, Antti	Kesäkatsaus 1979	II s.12
Karlin, Antti	Varsinais-Suomen soidensuojelusta	III s.19
Karlin, Antti	Riekon esiintymisestä Varsinais-Suo- messa	III s.53
Karlin, Antti	Pohjantikan esiintymisestä Varsinais- Suomessa	IV s.25
Laine, Rauno	Kehrääjän esiintymisestä Varsinais- Suomessa	I s.14
Multala, Vesa	Retki	IV s. 7
Multala, Vesa ja Saario, Jouni	Syysmuutto 1979	III s. 2
Oksanen, Petri ja Tittonen, Ilkka	Kahlaajien muutosta Halikonlahdella syksyllä 1979	III s.22
Pekkala, Seppo	Pöllöjen yhteiskuuntelu 1979	I s.12
Pekkala, Seppo	Kanahaukkojen pesintää Varsinais- Suomessa 1979	II s.10
Peltola, Veijo	Lintutalvi 79/80	IV s.10
Piha, Juhana	Katto- ja mustahaikaran esiintyminen TLY:n alueella	II s.44
Piha, Juhana	Alueemme yölaulajat 1979.....	III s.50
Piha, Juhana	Haarahaikan esiintyminen Varsinais- Suomessa	IV s.17

Saarinen, Markku J.	Linnuston populaatiorakenteesta Vehmaalla 1972	II s. 2
Saario, Jouni	Jurmon lintuaseman toiminnasta 1979	II s.21
Tenovuo, Olli	Rariteetit 1979	III s.29
Valta, Matti	Lintuvalokuvaus tänään - pois näppäilystä!	IV s.21

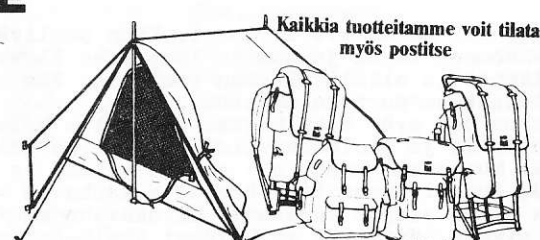
muuta:	Maailmalta	II s.52
	Mietihän hiukan!	III s.27
	Paimenkirje tähän numeroon	II s. 1
	Pääkirjoitus	I s. 1
	Saattosanat	IV s. 1
	Tiedonantoja	IV s.39
	Tiedätkö?	I s.18
	Tiedätkö?	II s.19
	TLY:n toimintakertomus vuodelta 1979 ...	II s.46
	Vuosikerta 1979	I s. 2
	Välttämätön paha - pääkirjoitus	III s. 1

RETKELLE

PARTIOKAUPAN
KAUTTA

Kaikkia tuotteitamme voit tilata myös postitse

Retkeilyn asiantuntija

PARTIO VARUSTE

SIRKKALANKATU 27 TURKU 70 PUH. 921-18 717

- makuupussit
- retkipatjat
- rinkat ja -roput
- vaellustelit ja laavut
- retkikoittimet ja -kattikat
- valmiit retkimuonot

KEVÄTUUUTTO 1980

OLLI KANERVA & TOM LINDROOS

Kaavakkeita palautettiin 33 kappaletta, mikä on suunnilleen normaali määrä. Lisäksi tietoja on saatu monin muin tavoin niin, että havain-toja on tullut kaikkiaan 56 henkilöltä. Mukaan on tällä kertaa lii-tetty myös Jurmon havaintoja, joiden osalta ei kuitenkaan ole tiedos-sa havainnoitsijoiden nimiä. Salon havaintojen kohdalla on paha tyhjiö koska sieltä ei tullut yhtään kaavaketta. Kiitokset havainnoitsijoille.

Havainnoitsijat

Pekka Boström (PB), Matti Eloranta (ME), Jukka Grönlund (JG), Mika Grönroos (MG), Jouko Hakala (JHa), Esa Halsinaho (EH), Jari Helsto-la (JH), Juhani Hoviseppä (JHo), Raimo Hyvönen (RH), Lasse Iso-Iiva-ri (LII), Jukka Juhanoja (JJ), Olli Kanerva (OK), Heikki Karhu (HK), Rolf Karlson (RK), Veikko Karvonen (VK), Arje Keskinen (AK), Jorma Kirjonen (JKr), Jukka Kivelä (JK), Hannu Klemola (HKl), Hannu Korma-no (HKo), Ari Kuusela (AKu), Kimmo Kuusisto (KK), Pasi Laaksonen (PL), Esa Lehtikoinen (EL), Henry Lehto (HL), Soili Leveelahti (SL), Tom Lindroos (TL), Jussi Lindström (JL), Ari Linna (AL), Rauli Lumio (RL), Tapani Numminen (TN), Tapani Missonen (TM), Vesa Multala (VM), Vesa Muurinen (VMu), Heikki Nurmi (HN), Jukka Nurmi (JN), Petri Ok-sanen (PO), Olli Osmonen (OO), Tuukka Pahtamaa (TP), Timo Pulli (TPu), Veikko Rinne (VR), Ari Rivasto (AR), Markku J. Saarinen (MJS), Jouni Saario (JS), Jukka Saario (JuS), Kari J. Salonen (KJS), Risto Saranto (RS), Martti Soikkeli (MS), Asko Suoranta (AS), Mikko Tamminen (MT), Jouni Tiittonen (JTi), Juhani Toukola (JT), Jyrki Uotila (JU), Reijo Vikman (RV), Juha Vuorinen (JV), Veijo Vänskä (VV).

Kevään säästä

Helmikuu oli normaalia kylmempi. Kuun puolivälissä levisi Keski- ja Etelä-Suomeen lauha ja kostea lounainen ilmavirtaus. 15.2. päivän keskilämpötila olikin plussan puolella. Tämän jälkeen pakkasen pysyt-teli loppukuun parissa asteessa. Maaliskuu oli myös koko maassa normaalia kylmempi ja selkeämpi. Kuun alkupuolella ja puolessavälissä oli parin päivän ajan hieman lämpi-mämpiä. Muu aika kuusta oli varsin kylmää ja etenkin yöt olivat hyvin kylmiä. Kuun lopussa tuli etelästä lauha ja kostea ilmavirtaus, jonka mukana alkoi saapua runsaasti alkukevään muuttajia. Tämän ilmavirta-uksen aikana hävisivät myös lumet Etelä-Suomesta. Huhtikuu oli puolestaan normaalia lämpimämpi. Kuukauden keskilämpötila Turun lentoasemalla oli +5.3 (pitkäaik. keskiarvo +2.2). Alkukuus-ta sää oli kuivaa ja lämmintä ja muutto jatkui vilkkaana. 1.-7.4. näh-tiin peräti 34 uutta lajia. Tämän jälkeen työntyi Suomeen kylmää il-maa ja muutto pysähtyi tyystin. Kuun puolivälin jälkeen koettiin ly-hyt takatalvi, jolloin todettiin mm. rastailla kovaa paluumuuttoa. 23.4. alkoi kaakosta käsin levitä lämmintä ilmaa ja tämä lämpökausi huipentui 26.4., jolloin lämpötila Etelä-Suomessa ylitti 20 astetta. Tämän jälkeen sää viileni ja muuttui epävakaemmaksi. Toukokuu oli lämpötilansa puolesta suunnilleen normaali tai normaalia kylmempi. Alkukuu oli kolea ja pakkasöitä tällöin yleisesti. Lämpimin vaihe oli puolivälissä, mutta 18.5. tuli kylmänpurkaus pohjoisesta. 20.-22.5. väliset yöt olivat hyvin kylmiä ja pakkasöitä oli myös Ete-lä-Suomessa. Loppukuussa vallitsi lauha eteläinen ilmavirtaus. Kesäkuun alussa vallitsi lämmin itäinen ilmavirtaus. Talven aikana Saaristomeri jäätyni Jurmon ja Utön eteläpuolelle ja va-pautui jäistä TLY:n alueen osalta huhtikuun alkupuolella.

Muuttolintujen ensimmäiset havaintopäivämäärät

Pulmunen	17.2	9 m	Rui, kasvitiet, puutarha	HK
Urpainen	22.2	14 m	Le, Urusvuori	MJS
Mustavaris	29.2	1 p	Tu, Ruissalo	MG
Kiuru	29.2	1 m	Rui, Veneveistämö	MG
	14.3	1 m	Tu, Yo-kylä	TL
Sarvipöllö	29.2	1 p	Kor, Utö	AR
	15.3	1 p	Tu, Halinen	TL
Uuttukyyhky	29.2	1	Raisio	MS
Telkkä	1.3	4 p	Kor, Utö	RV
	15.3	1 p	Tu, Rauvola	PL
Merilokki	1.3	4 hav./7 yks.		
Naakka	1.3	44 m	Tu, Rauvola	JG, JH
Kottarainen	1.3	2 m	Tu, Rauvola	JG, JH
Vierpeippo	2.3	17 m	Tu, Syväkallio	PL
Varpushaukka	7.3	1 m	Tu, Rauvola	MG
Vihervarpunen	8.3	13 m	Tu, Rauvola	MG
Räkättirastas	9.3	1 p	Tu, Ilpoinen	JG
	15.3	15	Naa, Lieksala	RS
Tuulihaukka	13.3	1 p	Ha, Väsilä	JTi
	28.3	1 m	Rui, kartano	TL, TP
Ampuhaukka	14.3	1 m	Tu, satama	JHo
Harmaalokki	15.3	3 hav./15 yks.		
Sepelkyyhky	15.3	2 m	Tu, Rauvola	MG, PL
	15.3	3 m	Ha, Rikala	JTi
Varis	15.3	3 m	Ku, Laupunen	AS
Töyhtöhyppä	16.3	10 m	Ku, Laupunen	AS
	28.3	5 m	Par, Kirjala	PB
Lapinharakka	23.3	1 p	Kaa, Järvenkylän suo	JN
Buteo sp	25.3	1 m	Ke, Peimari	HN
Hiirihaukka	26.3	1 m	Naa, Luonnonmaa	JuS
Tukkasotka	26.3	k p	Tu, Satama	JH
Merihanhi	26.3	1 p	Sa, Halikonlahti	PO
Pajusirkku	26.3	3 p	Kaa, Kuusistonlahti	JN
Peippo	28.3	1 p	Kaarina	JKr
Taivaanvuohi	29.3	ä m	Tu, Rauvola	MG
Hemppo	29.3	10 p	Kaa, Kuusela	HK
Naurulokki	29.3	3 p	Tu, satama	us.hav.
Punakylkirastas	29.3	1 m	Tu, Perno	MT
Nokikana	30.3	1 p	Tu, Satama	MG, AK
Laulurastas	30.3	3 m	Tu, Uittamo	PL
Tikli	30.3	9 p	Tu, Rauvola	KJS
Kurki	31.3	3 m	Yläne	?
	6.4	2 hav./14 yks.		
Kapustarinta	1.4	1 m	Tu, Satama	JHo
Piekana	2.4	1 m	Tu, Paimela	VM
Haapana	2.4	4 p	Kor, Jurmo	
	6.4	k p	Naa, Luonnonmaa	JuS
Lapasorsa	2.4	4 p	Kor, Jurmo	
	16.4	k p	Rui, Santala	ME, TN
Peukaloinen	2.4	1 p	Kor, Utö	RV

Punarinta	2.4	15 p	Kor,Utö	RV
	10.4	1 p	Kaa,Kuusistonlahti	JN
Rautiainen	2.4	1 p	Kor,Utö	RV
	13.4	2 hav.	/3 yks.	
Niittvirkirvinen	2.4	5 p	Kor,Jurmo	
	4.4	2 p	Kaa,Kuusistonlahti	JHa,AK
Suopöllö	2.4	3 p	Kor,Utö	RV
	9.4	1 p	Tu,Shell	JJ,HKo
Laulujoutsen	3.4	3 m	Kor,Utö	RV
	4.4	2 m	Par,Önsholma	HN
Haahka	3.4	15 m	Kor,Aspö-Jurmo	JG,AR
Lehtokurppa	3.4	1 p	Dr,Vänö	JH,HK
	9.4	1 p	Kaa,Kuusisto	SL
Kalalokki	3.4	1 m	Ry,Airisto	JG,AR
Selkälokki	3.4	1 m	Tu,Ruissalo	MJS
Tavi	4.4	2 p	Tu,Rauvola	us.hav.
Alli	4.4	50 p	Kor,Utö	JG
	4.4	50 p	Ku,Isokari	JL,OO
Metsähanhi	5.4	2 m	Kor,Utö	AR
	7.4	1 p	Sau,Tapilanlahti	AK
Luotokirvinen	5.4	2 p	Kor,Utö	JG
Kalasaäski	5.4	1 m	Tu,Rauvola	MG,PL
	5.4	1 m	Raisionlahti	LII
Tylli	5.4	2 p	Kor,Utö	JG,AR,RV
	7.4	2 p	Tu,Koivuluo to	HKo
Metsäviklo	5.4	1 p	Raisionlahti	LII,JK
Riskilä	5.4	2 p	Kor,Utö	JG
Kangaskiuru	5.4	3 hav.	/4 yks.	
Västäräkki	5.4	2 p	Kor,Utö	JG,AR
	5.4	1 p	Naa,satama	JK
Järripeippo	5.4	2 m	Paimionlahti	JKr
Jouhisorsa	6.4	2 m	Kor,Utö	JG
	8.4	2 hav.	/3 yks.	
Punasotka	6.4	3 p	Kor,Utö	JG,AR
	6.4	k p	Tu,Koivuluo to	HKo
Uivelo	6.4	2 p	Naa,Luonnonmaa	JuS
Sinisuhaukka	6.4	3 hav.	/3 yks.	
Kuovi	6.4	1 m	Kor,Utö	JG,AR,RV
	12.4	4 hav.	/12 yks.	
Ruokki	6.4	7 m	Kor,Utö	JG,AR
Lapinsirkku	6.4	1 m	Kor,Utö	JG
	7.4	1 m	Tu,Itäharju	EL
Punajäkäviklo	7.4	3 hav.	/3 yks.	
Kulorastas	7.4	1 m	Par,Önsholma	HN
Ruskosuhaukka	8.4	k p	Py,Otajärvi	AS
Jänkäkurppa	12.4	1 p	Rui,Rantatie	AK
	19.4	1 p	Paimionlahti	TN
Meriharakka	13.4	3 hav.	/13 yks.	
Silkkiuikku	14.4	2 p	Kaa,Kuusisto	JN
Pikkutylli	14.4	1 p	Sau,Tapilanlahti	ME,TN

Kivitasku	15.4	1 p	Rui,Veneveistäjä	AK
Pikkulepinkäinen	16.4	1 p	Kor,Jurmo	
	8.5	k p	Le,Mannerjärvi	JG
Härkälintu	16.4	1 p	Rui,Santala	ME,TN
Lapasorsa	16.4	n p	Rui,Kolkka	ME,TN
Mustalintu	17.4	1 n	Kor,Utö	RV
	26.4	2 m	Nau,Sommarö	MG
Haarapääsky	17.4	1 p	Py,Otajärvi	VMu
	25.4	2 hav.	/2 yks.	
Heinätaivi	19.4	k p	Paimionlahti	TN
Suosirri	19.4	1 n	Paimionlahti	JK,TN
Metsäkirvinen	19.4	2 n	Kor,Jurmo	
	25.4	1 m	Kaa,Kuusisto	JN
Kalatiira	19.4	3 n	Ruissalo	JK
Kuikka	20.4	1 p	Kor,Utö	JH,KJS
	22.4	3 m	Nau,Fagerholm	JuS
Mustakurkku-uikku	21.4	2 p	Naa,Luonnonmaa	JuS
Merikihi	21.4	1 m	Par,Meritie-lossi	TN
Valkoviklo	21.4	3 n	Le,Monnoinen	MJS
	27.4	2 hav.	/2 yks.	
Räyskä	23.4	1 p	Kor,Jurmo	
	26.4	2 p	Mie,Mynälahti	PL
Liro	25.4	1 p	Kaa,Kuusisto	JKr
Rantasipi	25.4	1 p	Nau,Dalkarby	MG
Tiltalitti	25.4	5 hav.	/5 yks.	
Mehiläishaukka	26.4	1 m	Dr,Lövö	JH,AR
	17.5	1 m	Naa,Luonnonmaa	JuS
Nuolihaukka	26.4	1 p	Sauvo	JKr
	3.5	1 m	Raisionlahti	LII
Käenpiika	26.4	1 n	Naantali	JS
Räystäspääsky	26.4	2 m	Nau,Sommarö	MG
	26.4	1 m	Mie,Mynälahti	LII,PL
Hernekerttu	26.4	1 p	As,Samppavuori	RL,JT
Luhakana	27.4	2 p	Tu,Rauvola	JKr
Pikkukuovi	27.4	1 m	Tu,Rauvola	PL
	4.5	5 m	Mie,Mynälahti	HK,JKr
Mustaviklo	27.4	1 p	Tu,Friskala	JG,KJS
	5.5	1 p	Tu,Rauvola	PL
Suokukko	27.4	k p	Paimionlahti	ME,JH,AR
	27.4	k m	Mie,Mynälahti	HKo
Pilkkasiipi	27.4	2 m	Nau,Sommarö	MG
Uupilintu	27.4	k p	Mie,Mynälahti	TL
Karikukko	30.4	1 p	Dr,Holma	JHa,RH
Leppälintu	30.4	k p	Tu,Paimela	VM
	30.4	k p	Kaarina	JKr
Lapintiira	30.4	1 p	Dr,Vänö	JHa,RH
	1.5	2 hav.	/5 yks.	
Punakuiri	1.5	1 p	Paimionlahti	AL
Pensastasku	2.5	1 p	Paimionlahti	JK
	2.5	1 p	Raisionlahti	LII

Sinirinta	2.5	k p	Ku, Isokari	OO
	7.5	k p	Paimionlahti	TN
Pensaskerttu	4.5	k p	Tu, Neitsytpolku	ME
Kirjosieppo	4.5	1 p	Py, Rihntiemi	VMu
Peltosirkku	5.5	1 p	Kaarina	JKr
Käki	7.5	1 p	Kor, Jurmo	
	12.5	5 hav./5 yks.		
Sirittäjä	8.5	1 p	Kor, Jurmo	
	10.5	1 p	Tu, Vasaramäki	MG
Mustapätkerttu	9.5	n p	Kor, Jurmo	
	11.5	k p	Rui, Marjaniemi	AK
Törmäpääsky	10.5	1 p	Tu, Friskala	ME, RV
	10.5	1 p	Paimionlahti	us.hav.
Rytikerttunen	10.5	2 p	Mie, Mynälahti	JU
	15.5	2 hav./4 yks.		
Ruokokerttunen	10.5	1 p	Veh, Maarjärvi	AS
Lapinsirri	11.5	1 p	Raisionlahti	JKr
Tervapääsky	12.5	1 m	Naa, Luonnonmaa	JuS
Satakieli	14.5	1 p	Kor, Jurmo	
	15.5	k p	Rui, Marjaniemi	JH
Tundrakurmitsa	17.5	1 p	Kor, Jurmo	
	22.5	1 p	Mie, Mynälahti	HKo
Punavarvunen	17.5	1 p	Tu, Rauvola	PL
Lapinkirvinen	19.5	1 p	Kaa, Kuusisto	JN
Pikkusirri	19.5	1 p	Kor, Jurmo	
	20.5	1 p	Tu, Vuoksenniska	JH, HKo
Harmaasieppo	20.5	2 p	Le, Monnoinen	MJS
	20.5	6 p	Pern, Kiskojoki	PL
Kultarinta	26.5	k p	Tu, Piispanristi	JKr
Kehräjä	28.5	1 p	Kaa, Kuusisto	JN
Välistä jäi:				
Lehtokerttu	9.5	2 p	Kor, Jurmo	
	22.5	1 p	Tu, Rauvola	PL

Taulukosta on jätetty pois eräitä lajeja, joiden kohdalla muuton alkaminen on ollut hyvin tulkinnanvaraista. Tällaisia olivat isokoskelo, tukkakoskelo ja kyhmyjoutsen.

Jos ensimmäinen havainto lajista on tehty Jurmossa, Utössä tai Vänössä, on taulukkoon merkitty myös ensimmäinen havainto mantereelta. Mikäli ensimmäisen ja toisen havainnon väliä on ollut yli 5vrk, on myös toinen havainto pantu näkyviin.

JOS ETSIT EDULLISIA TAULUJA TAI KEHYKSIÄ, NIIN POIKKEA KAYMÄÄN

TAIDE-SIRUSSA

OSOITTEEMME ON KÄSITYÖLÄISKATU 1, PUHELIN 333 176.

AVOINNA ARKISIN 10 - 17, LAUANTAISIN 9 - 13

Monien kevään ensimmäisten muuttajien kohdalla on vaikea päättää onko kysymys todella varsinaisesta muutosta, vai mahdollisesti talvehtineista tai kiertelevistä linnuista. Tämä koskee varsinkin monia vesilintulajeja, joilla on taipumus talvehtia aivan jään reunalla.

Helmikuun muuttajista oli sarvipöllö varsin aikainen, mutta ainakaan Utössä lintu ei ollut talvehtinut. Myös pulmunen, urpiainen ja kiuru olivat normaalia varhaisempia.

Maaliskuun muuttajista olivat selvästi aikataulustaan edellä kurki. Myöhäisistä puolestaan voi mainita variksen, töyhtöhyypän, pajusirkun ja naurulokin.

Lämpimän huhtikuun ansiosta kirjattiin kuun aikana monien lajien kohdalla hyvin aikaisia havaintoja. Vesilinnuista ilmestyivät varhain sulapaikkoihin härkälintu, mustakurkku-uikku ja lapasotka. Jurmon edustalla 2.4 uiskennelleet lapasorsat olivat runsaat kaksi viikkoa aikaisempia kuin kolmena edellisvuonna keskimäärin. Joushisorsa, joutsen ja haahka olivat puolestaan myöhässä. Muutaman ylimääräisen päivän viipyivät matkallaan myös punarinta, rautiainen ja niittykirvinen, jotka normaalisti saapuvat maaliskuun loppupäivinä. 27.4 Friskalassa ollut mustaviklo oli myös aikainen. Vain kerran on laji tavattu TLY: n alueella aikaisemmin (26.4-'70). Jänkäkurppa, mehiläishaukka ja haara-pääsky kuuluvat myös huippuaikaisiin. Kaikkein eniten aikataulustaan hairahtui kuitenkin hernekerttu, joka lämpöaallon innoittamana lauleli Askaisissa jo 26.4. Vuosina 1964 - 79 on lajin keskimääräinen saapumisaika ollut 10.5 (Leo Karlson).

Toukokuun linnusto oli varsinkin pikkulintujen kohdalla lähes kautta linjan jäljessä aikataulustaan. Varsinkin kehrääjä, kultarinta ja satakieli olivat myöhästyneet lähdössä.

Muuton huipuista

Seuraavaan on koottu muotonhuiput ja suurimmat lepäilijämäärät joidenkin lajien kohdalla. Lisäksi pyritään käsittelemään muutamien lajien muuton kulkua tarkemmin. Vesilintu- ja "isoja lintuja" tarkastellaan pääasiassa toisaalla.

Haahka Muutos Jurmossa oli kaksi selvää, mutta vaatimatonta huippua. 12.4 havaittiin 2500 ja 21-22.4 3000 yks.

Haapana Kevään suurin lepäilijämäärä 300 yks oli Paimionlahdella 3.5 (JKr).

Tavi Muuton huippu tapahtui huhtikuun loppupuolella. Suurimmat kasautumat: 17.4 Kuusistonlahti 300 p, 19.4 Mynälahti 250 p, 20.4 Otajärvi 185 p. Tämän jälkeen määrät pienenevät. Lemussa kuitenkin vielä 4.5 kevään huippu 450 p.

Tukkaso Kevään suurin lepäilijämäärä todettiin ihmeen aikaisessa väiheessä jo 13.4 Naantalissa Luonnonmaalla 500 p. Tämän jälkeen ei yli 200 yksilön päästyään.

Punasotka 20.4 192 p Raisionlahti (PL) ja 27.4 200 p Mynälahti (HKo) edustivat suurimpia keskittymiä.

Telkkä 8.4 eri puolilla Ruissalaa laskettu yhteissumma 600 p on kevään huippusummaksi aikainen.

Nokikana Luonnonmaalla 9.4 500 p ja 16.4 550 p (JuS).

Meriharakka Kevään ainoa mainittava muuttopäivä 6.5 227 m Taivassalon Santaluodossa (HK).

Kapustarinta Selvä huippu 11.5, jolloin Paimiossa nähtiin 250 ja Mietoissa 500 yksilöä.

Töyhtöhyypä Muutto alkoi normaalia myöhemmin. 16.3 nähtiin ensimmäinen parvi ja seuraavia saatiinkin odottaa toista viikkoa. Vasta 29.3 maahan levinnyt eteläinen ilmavirtaus käynnisti muuton. Tämän seurauksena nähtiinkin jo maaliskuun puolella useita satoja lepäilijöitä pelloilla. 1.4 havaittiinkin Turun satamassa 200, Kuusistossa 162 ja Rauvolassa 304 muuttavaa. Huhtikuun alun muutolle otollinen sää pitikin muuttolu-

vut korkeina ja laji yleisty nopeasti. Kevään yhteismäärä Rauvolassa oli 1436 muuttavaa hyöppää, joista 1-7.4 peräti 1174. Tämän jälkeen muuttomäärät pienenevät huomattavasti, eikä mainittavampia lukuja enää noteerattu.

Mustaviklo 13,5 45 p Mynälähdellä (JK).

Liro Suurimmat luvut aiempiin vuosiin verrattuna pienempiä. Selvää huippua ei nähty. Toukokuun puolenvälin molemmin puolin useissa paikoissa nähdyt 50-80 yksilön suuruiset parvet kuvaavat jonkinlaista huippua.

Valkoviklo 29 m Tai, Kolkka-aukko (PL).

Suokukko Määrät suhteellisen vauvoja. Toukokuun puolenvälin jälkeen nähtiin isoimmat parvet. 19.5 122 p Rauvolassa (MG), 20.5 103 p Mynälähdellä (HL) ja 21.5 200 p Paimionlahdella (TN).

Isokuovi Kevään lämpimien ilmavirtausten mukana kaksi selvää huippua. Isompi huhtikuun alkupuolella, jolloin 6.4 Vänön ohitti 258 ja seuraavana päivänä vielä 136 yksilöä. Jurmossa huippu saavutettiin vasta 23.4, jolloin nähtiin 77 muuttavaa.

Taivaanvuohi Huippu saavutettiin hieman normaalia aiemmin: 19.4 100 Paimionlahdella (TN). Kaikki muutkin suuremmat ilmoitetut yksilömäärät ajoittuvat välille 13-20.4.

Naurulokki Ensimmäiset kolme naurulokkia ilmestyivät Turun satamaan 29.3 ja tämän jälkeen laji yleisty nopeasti. Rauvolassa parhaat muuttopäivät olivat 6-7.4, jolloin kirjattiin ylös yhteensä 650 muuttavaa. Turun satamassa huippu saavutettiin jo 10.4. Tällöin arvioitiin paikalla olevan n 4000 yksilöä. Lajin yleistyminen tapahtuu yleensäkin valtavalla nopeudella.

Käki 12 paikallista Jurmossa 28.5

Sepelkyykky 5-7.4 havaittiin useissa eri havaintopaikoissa yhteensä yli 1500 muuttavaa sepekyykkyä. Näistä suurimmat määrät 310 Kustavin Laupusissa (AS) ja samana päivänä 242 Vänössä ja 218 Isokarissa. Jurmossa oli vielä 1,5 150 yks.

Niittykirvinen Huippu yllättävän myöhaan: 3.5 99 m Kustavin Laupusissa (AS).

Kiuru Normaali vuosiin verrattavia muuttolukuja ei havaittu lainkaan. Parhaiksi noteerauksiksi jäivät 6.4 220 m Rauvola ja samana päivänä Laupusissa 196 m (AS).

Kottarainen Laji oli edellisvuoden hiljaiselon jälkeen hieman parantanut osakkeitaan. Aiempien vuosien tasolle ei kokonaismäärissä kuitenkaan ylletty. Kevään korkeimmat lukumäärät saavutettiin 6.4, jolloin Vänössä 50 paikallisen lisäksi ynnättiin 800 muuttavaa ja seuraavana päivänä yli 300. Myös Jurmossa huippu 300 yksilöä oli 6.4.

Varis Isokarissa 4-6.4 makailleet JL ja OO pääsivät seuraamaan varsin kovaa keväistä varismuuttoa, kun saaren ohitti näinä kolmena päivänä yhteensä 4100 varista. Huippuna oli 5.4 2350 yks. Lisäksi samat havainnoitsijat ehtivät vielä 7.4 iltapäivällä Lokalahden Kokkovuorelle katsomaan 780 variksen ohimarssia. Muualta ei varismuutosta havaintoja ja juuri kertynyt. Vänössä kuitenkin 6.4. 235 muuttavaa. (JH ym).

Mustavaris Vaikka ensimmäiset yksilöt nähtiinkin jo helmikuussa oli maaliskuu vielä lajin kannalta hiljaista aikaa, eikä suurempia keräytyksiä nähty. Huippu tuli huhtikuun alussa nopeana ja terävänä. Jurmossa havaittiin 1.4 50, 2.4 100, 3.4 250, 4.4 200, 5.4 200 ja 6.4 120 yksilöä. Tästä eteenpäin lukumäärät pysytelivät suhteellisen pieninä. Muualla mustavariksia havaittiin enemmässä määrin 3.4 alkaen. Vänössä vastaava sarja oli 3.4 50 p, 4.4 30 p 300 m, 5.4 15 p 232 m, 6.4 21 p 78 m ja 7.4 enää 6 muuttavaa. (JH, HK ym). Hiittisissä havaitsi HKo 5.4 20 p 200 m. Rauvolassa muutto olivaisua. Huippuna 5.4 38 m. Utössä muutti myös 5.4 n 200 yksilöä (JG). Yllättävää oli se, että Isokarissa frugimäärät jäivät alhaisiksi. (Ks varis).

Kultarinta Kokonaisuutena lajin muutto oli selvästi myöhässä, kuten monien muidenkin toukokuussa saapuvien hyönteissyöjiä. Tämä puolestaan ilmeisesti johtui normaalia hieman viileämmistä ilmoista ja ennen kaikkea koko maassa esiintyneistä yöpakasista. Huippu Utössä 3.6 12 p (HL).

Lehtokerttu Huippu erittäin lämpimänä päivänä 28.5 112 yks Utössä (HL, AR). Pienempi huippu vielä kesäkuun alkupäivinä. Jurmossa rengastettiin 28-30.5 126 ja Vänössä 1-2.6 50 yksilöä (HK).

Mustapäkerittu 28.5 Utössä 25 k 17 n. Jurmon paras rengastuspäivä oli myös 28.5, jolloin pultiitettiin 20 yksilöä.

Harmaasieppo Muuton huippu vasta kesäkuun puolella. Jurmossa 4.6 80 yksilöä ja Vänössä paras rengastuspäivä 3.6 25 rengastettua (HK).

Punarinta Jurmossa ensimmäiset yksilöt ilmaantuivat huhtikuun alkupäivinä. Lukumäärät pysyttelivät melko pieninä ja vasta 22.5 ylittivät lukumäärät ensi kerran 100 rajan. Lämmin ilmavirtaus aiheutti nopean lisääntymisen 24.4 200, 25.4 500, 26.4 300, 27.4 80, 28.4 2000, 29.4 300 ja 30.4 150 punarintaa. Toinen pienempi huippu saavutettiin 7.5, jolloin arvioitiin 500 yksilöä. Tämän jälkeen luvut pienenevät nopeasti.

Sinirinta 25.5 60 p Utössä (AR).

Punakylkirastas Takatalven aiheuttamaa paluumuuttoa todettiin 19.4 useissa paikoissa: Friskala 260 m (OO), Nau, Sommarö 432 m (MG) ja n 1000 m Ruissalossa (HK).

Räkättirastas Samanlaisista paluumuuttoa kuin edellä todettiin myös tämän lajin kohdalla: 528 m Tu, Uittamo (PL), 270 m Friskala (OO), 297 m Nau, Sommarö (MG), 300 m Ruissalo (HK) ja 400 m/p Paimionlahti (TN).

Peippo Kaksi selvää muuttokasautumaa. 13.4 568 m Naa, Luonnonmaa (JuS), 303 m Tu, Slalom (MG), 190 m Otajärvi (AS) ja 420 m Kuusistossa (JN). Jurmossa määrät nousivat 23.4, jolloin laskettiin 500 yksilöä. 24.4 saavutettiin Jurmossa huippu 900 yksilöä ja vielä seuraavinakin päivinä 800 ja 400 peippoja. 26.4 nähtiin myös muualla voimakasta peippomuuttoa. Sommarössä laskettiin 246 muuttavaa (MG) ja Lövössä 662 m (JH, AR). Lövössä muutti lisäksi 570 fringillaa ja 679 pikkulintua, joista ilmeisesti suurin osa oli peippoja.

Läpimuuttajien viimeiset havaintopäivämäärät

Alli	8.6	30 p	Dr, Vänö	HK
Mustalintu	8.6	5 p	Dr, Vänö	HK
Uivelo	18.5	1 p	Py, Otajärvi	VMu, AS
Laulujoutsen	12.5	1 m	Tu, Uittamo	PL
Piekana	7.6	1 m	Nau, Sommarö	MG
Sinisuoahukka	31.5	1 p	Mie, Mynäljoen suisto	HKo
Ampuhaukka	1.6	1	rengastettiin Jurmossa	
Kapus tarinta	7.6	1 m	Kor, Utö	JG, AR
Pikkukuovi	4.6	1	Kor, Jurmo	
Punakuiiri	4.6	3 m	Kor, Utö	AR
Liro	1.6	1	Tu, Rauvola	MG
Valkoviklo	7.6	1 m	Kor, Utö	JG
Mustaviklo	23.5	1 p	Raisionlahti	JK
Lapinsirri	1.6	1 p	Mie, Mynälähti	JKr
Mustavaris	7.6	1 p	Dr, Vänö	HK
Sinirinta	29.5	1 p	Kor, Utö	AR
Lapinharakka	24.5	1 p	Kor, Jurmo	
Tilhi	12.5	1	Kor, Jurmo	
Urpiainen	8.6	1 laul.	Ku, Isokari	OO
Järripeippo	22.5	13 m	Tu, Rauvola	PL
Lapinsirkku	12.5	1 p	Kor, Jurmo	
Pulmunen	24.4	ä	Kor, Jurmo	

Isot linnut

Tänä vuonna jatkettiin viimevuotista menettelyä keräämällä kaikki havainnot hanhista, joutsenista, pedoista ja kurjista. Suurin osa kaavakkeen palauttaneista ilmoitti antaneensa kaikki havainnot. Tästä ryhmästä erotuu selvästi kymmenkunta runsaammin retkeilevää havainnoitsijaa, joiden havaintojen pohjalta katsauksen runko muodostuu. Loput hajahavainnot ovat hyvänä lisänä luotaessa kuvaa muutosta.

Hanhnet

Muuttavien harmaiden hanhien määrä oli viime keväänä kohtalainen 1500 ja lukema jakaantuu kutakuinkin tasan merihanhiin, metsähanhien ja lajilleen määrittämättömien kesken.

Merihanhi. Merihanhiin saapuminen noudatti suunnilleen vanhaa totuttua kaavaa. Muutto lähti käyntiin heti huhtikuun alussa. Määrät kasvoivat tasaisesti päivä päivältä ja päämuutto tapahtui 12.-15.4. välisenä aikana: 12.4. 52, 13.4. 87, 14.4. 16 (ilmeisesti vähemmän retkeilyä) ja 15.4. 59 yksilöä. Huipun jälkeen eivät kokonaismäärät nousseet yhtenäkkään päivänä yli kymmenen yksilön, lukuunottamatta Mynälähdän lepäileviä (17-24 paikallista 13.-20.4.). Parhaita paikkakohtaisia päiväsummia 12.4. 22m Lövässä, 13.4. 30m/p Mietoissa ja 27m Luonnonmaalla sekä 15.4. 21m Hirvensalon slalom-mäellä. Kevään yhteissumma 442.

Jurmo: 1-25 yksilöä päivittäin koko kevään ajan, ei selvää huippua.

Metsähanhi. Huhtikuun ensimmäiseltä puoliskolta lähtien nähtiin pienehköjä yksittäisiä parvia, kunnes 27.4. enteili huippua: 55 yksilöä, joista 33 Paimionlahdella, 1.5. sitten rävähti, sillä päivän aikana havaittiin TTY:n retkeilyalueella kaikkiaan 220 metsähanhea. Muutto ilmeisesti kuitenkin tyrehtyi nopeasti, koska viimeiset ilmoitetut havainnot ovat 3.5. 22m Paimiossa ja 8m Nauvon Sommarössä. Paimion ja Tapilan stajauspisteet olivat viime keväänä ylivoimaisesti parhaita metsähanhen muuton kannalta. Esimerkkinä 1.5.: 96m Paimiossa, 5p 35m Tapilassa (osa samoja kuin Paimionlahdella), 28m Rauvolanlahdella, 27m Luonnonmaalla ja 22m Mietoissa. Kevään kuluessa kaikkiaan tasan 500.

Jurmo: Havaintoja metsähanhasta vain kahdelta päivältä, jotka sattuvat Turun seudun päämuuttoaikaan, 29.4. 5p 5m ja 1.5. 7m.

Anser sp. Lajilleen määrittämättömistä on selvästi erotettavissa meri- ja metsähanhet huippujen osalta. Merihanhen päämuuttoon kuuluvaksi voi laskea 12.4. 30, 13.4. 88 ja 14.4. 33 yksilöä, kun taas metsähanhia lienevät 1.5. havaitut 122 ja 2.5. havaitut 33 yksilöä. 23.4. nähtyjen 42 muuttavan joukossa on todennäköisesti kumpiakkin. Metsähanhien huippupäivänä 1.5. on Luonnonmaalla ja Mietoissa joko ollut kriittisempiä havainnoitsijoita tai sitten hanhet ovat muuttaneet etäämmällä: 58m Luonnonmaalla ja 30m Mietoissa. Keväällä kaikkiaan 487.

Jurmo: vain joitakin yksilöitä.

Joutsenet

Laulujoutsen. Muutto oli edellisvuotisen kaltaista, ellei vieläkin latteampaa. Jönkinlainen lievä huippu on kuitenkin erotettavissa 16.-19.4.. Tälle välille sattuvat parhaat päiväsummat: 16.4. 14p Utössä, 17.4. 14m Ilpoissa ja 19.4. yhteensä 15m Paimionlahdella ja Nauvon Sommarössä. Suurimmat lepäilijämäärät tavattiin 27.4. 49, joista 38p Liesjärvellä. Kaikenkaikkiaan laulujoutsenia nähtiin kevään mittaan kohtalaiset 196.

Jurmo: vain muutamia yksittäisiä.

Kyhmyjoutsen. "Kesyjoutsenten" liikehinnasta on melko vaikeaa tehdä johtopäätöksiä, mutta 6.-7.4. mennessä todennäköisesti suurin osa pesivästä kannasta oli saapunut reviereilleen: 6.4. 34 yksilöä ja 7.4. 160 yksilöä. Viimeksi mainitusta muodostavat enemmistön väliltä Maarianhamina-Turku lasketut 133 paikallista lintua. Kevään summa 276.

Jurmo: Saaren ympäristössä parhaimmillaan 13 paikallista. Poikkeuksena neljän päivän jakso huhtikuun alussa, jolloin esiintyi huomattavampaa parveilua: 3.4. 19p, 4.4. 26p, 5.4. 67p ja 6.4. 24p.

Cygnus sp. Lajilleen määrittämättömät joutsenet eivät tuo lisäselvitystä muuttoon.

Petolinnut

Muuttavien tai ensimmäistä kertaa paikallisena havaittujen petolintujen kokonaismäärä jäi noin tuhanteen, joka on lähes sadalla pienempi kuin edellisenä vuonna. Tekstissä lajittaisten kokonaismäärien jälkeen su- luissa oleva luku on vuoden 1979 vastaava.

Hiirihaukka. Kaikkein suurin merkitys petolintujen heikkoon muuttotulokseen oli hiirihaukalla, jonka määrät putosivat huolestuttavan paljon vuoden 1979 tasosta: summa vain 215 (328). Parhaat päivät olivat 5.4. 26 (9 Lövässä), 12.4. 27 (10 Paimiossa) ja 13.4. 24 (8 Hirvensalon slalom-mäellä).

Jurmo: kevään muuttoaikaan kaikkiaan vain 6 yksilöä.

Piekana. Myös piekanan lukemat jäivät edellisvuotisesta. Määritettyjä yhteensä 95 (135). Päämuuttopäivänä 26.4. nähtiin 37m, joista peräti 17 Sauvon Leiskunkalliolla. Myös 25.4. (työpäivä) on saattanut olla huippupäivä, koska Rauvolanlahdella nähtiin 7 muuttavaa.

Jurmo: 22.-27.4. päivittäin 1-4 muuttavaa, yhteensä 15. Lisäksi vielä toukokuussa 5 yksinäistä.

Buteo sp. Määrittämättä jääneet eivät selvitä hiirihaukan ja piekanan vähyyttä: summa 147 (145). Lajien huippupäivät ovat kuitenkin erotettavissa: 5.-7.4. 31m, 12.-13.4. 21m ja 26.4. 21m.

Jurmo: ainoa 25.4.

Varpushaukka. Havaintoja ilmoitettiin peräti 258 kappaletta, joista ilahduttavat 239 (172) lienee muuttavia. 5.-13.4. oli pitkä päämuuttokausi, jolloin nähtiin päivittäin 14-24 varpushaukkaa. Toinen huippu oli 26.4. 24m, joista 15 Lövässä. Muita hyviä paikallisia tuloksia 5.4. 10m Rauvolanlahdella ja 13.4. 12m Sauvon Leiskulla.

Jurmo: Huhti-toukokuussa yhteensä 14 yksilöä, kaikki eri päivinä.

Mehiläishaukka. Määritettyjä nähtiin vain 12 (18), joista 11 yksilöä 17.5.-6.6.. Paras päivä 29.5. 5m, loput yhden päivää.

Jurmo: 26.5.-2.6. yhteensä 10.

Ruskosuohaukka. Havaintoja kertyi 37 eri yksilöstä. Näistä oli selviä muuttajia 14. Mitään erityisiä huippuja ei ole erotettavissa, mutta esimerkiksi jo 12.4. oli Laitilan Otajärvellä 6 paikallista "ruskista".

Jurmo: Vain kaksi eri lintua, 15.5. ja 27.5..

Sinisuhaukka. Muuton alusta lähtien 25.4. asti nähtiin lähes päivittäin tasaisesti 2-4 yksilöä. Jaksolla 26.4.-3.5. aivan hienoista lisäystä. Paras päiväsumma 26.4. 8m. Kaikkiaan nähtiin kevään aikana 55 (68) sinisuohaukkaa.

Jurmo: Ensimmäinen havainto 6.4., samana päivänä kuin mantereella. Viimeinen 14.5., joka on kolme päivää myöhemmin kuin mantereella. Yhteensä kevään mittaan 8 yksilöä, kaikki eri päivinä.

Circus sp. Määrittämättömiä vain 5, joista kolme varmoja muuttajia.

Kalasaäski. Havaintoja kertyi todennäköisesti 63:sta (55) eri yksilöstä. Näistä oli varmoja paikallisia 25. Muutto oli erittäin tasaista koko kesätoaikansa huhtikuun alusta toukokuun alkuun. Joukosta poikkesi ainoastaan 3.5., jolloin loppukirinomaisesti muutti vielä 8 lintua.

Jurmo: 22.4., 27.4. ja 8.5., yksi kunakin päivänä.

Nuolihaukka. Nähdystä 20:sta (21) muutti yksi huhtikuussa, viisi kesäkuussa ja muut toukokuussa jonkin verran kuun loppuun painottuen.

Jurmo: 15.5. 1p ja 5.6. 1m.

Tuulihaukka. Lähes koko huhtikuun ajan tasaisesti päivittäin 1-4 havaintoa, 26.4. pieni huippu 9. Viimeiset muuttajat havaittiin toukokuun alkupäivinä, mielenkiintoisin Utön erikoinen 4.5. 7 muuttavaa. Kevään summa 68 (82).

Jurmo: Yhteensä 6 muutolla olevaa huhtikuussa puolenvälin jälkeen, 1 toukokuussa.

Ampuhaukka. Varmat talvehtijat pois lukien nähtiin kaikkiaan 25 (37). Muutolla olevat ehtivät tulla huhtikuun alkupuoliskolla 19.4. mennessä.

Jurmo: Neljä havaintoa huhtikuussa 20.:n päivän jälkeen, yksi 8.5..

Falco sp. Määrittämättömiä yhteensä 7, joista 4 muuttavia.

Kurjet

Ensimmäisten kurkien saapuminen ajoittuu viimeisten kymmenen vuoden ajalta paria poikkeusta lukuunottamatta viikon sisään, viime keväänä aikaisimmat keskiarvolukemissa 4.4.. Muuten muutto oli tavanomaisesta poikkeavaa, sillä huippuja oli kaksi lähes yhtä voimakasta ja kokonaissumma 1021 oli melko vaatimaton. Ensimmäinen päämuuttokausi, 12.4. 57m, 13.4. 97m ja 14.4. 158m, oli hieman pienempi kuin jälkimmäinen, 25.4. 183m, 26.4. 98m, 27.4. 78m ja 28.4. 42m. Lisäksi vielä 11.5. nähtiin 50 muuttavaa kurkea. Kolme selvästi parasta paikkakohtaista päiväsummaa ovat 14.4. 69m Tapilassa sekä 25.4. 93m Pansiossa ja 82m Rauvolassa.

Kurkien pääjoukot saapuvat rannikollemme hieman idempänä. Jo niinkin lähellä kuin Tenholassa, joka on ensimmäinen kunta TLY:n alueesta itään, nähtiin 25.4. klo. 13.15-14.05 ikkunasta käsin pienellä sektorilla neljä kurkiparvea, yhteensä 266 kurkea.

Jurmo: Kurjesta havaintoja vain kahdelta päivältä; 25.4. 8m ja 7.5. 1p10m.

Arktiset linnut

Vain kourallinen lintumiehiä palautti kaavakkeen mukana kaikki havainnot arktisista muuttajista. Joiltakin kaavakkeilta löytyi eräiden lajien kohdalta hieman lisäapua huippujen osalta. Joka tapauksessa tämä katsaus lienee melko vajavainen.

Gaviat. Parhaat päiväsummat Utöissä: 3.5. 106m, 25.5. komeat 639 ja 27.5. huipennus 749m. Vähän sisempänä saaristossa Nauvon Sommarössä 17.5. 89m ja 18.5. 80m. Turun lähiympäristön parhaat 25.5. 134m Luonnonmaalla ja 27.5. 93m Pansiossa.

Jurmo: Huippupäivät 22.-27.5., jolloin muutti yhteensä 939 gaviaa.

Lapasotka. Ilmoitettuja havaintoja 62, neljä näistä muuttolenolla, loput lepäileviä. Suurimmat paikalliset määrät 27.4. vain 10 Mietoisissa ja 3.5. 10 Pyhärannassa.

Alli. Havaintojen perusteella on erotettavissa kolme eri huippua: huhtikuun alussa heti jäiden lähdön aikaan, toukokuun alussa sekä toukokuun puolivälissä. Utöissä nähtiin 5.4. 310 m/p, 6.4. 970 m/p ja 7.4. 400m/p. Helikopterista käsin laskettiin 6.4. tuhansia alleja Kökarin-Utön eteläpuolella. Toisella huippujaksolla 2.5. 271m Utöissä ja 3.5. 1200p Pyhämaan Kammelassa sekä 1000 m/p Utöissä. Viimeiset suuret määrät Sommarössä 17.5. 900p ja 18.5. 300p. Vielä kuitenkin Turun Pääskyvuorella 3.6. 250m.

Jurmo: Välillä 22.4.-27.5. joka päivä 50-250 m/p. Tätä parempia päiviä olivat 29.4. 480, 15.5. 420, 24.5. 300 ja 25.5. 350m/p.

Pilkkasipi. Paras havainto ja ainoana yli 50:n ovat 3.5. Pyhämaan Kammeissa havaitut 150 paikallista.

Mustalintu. Liikehdintä erittäin vaisua: 3.5. 187m Utöissä, 27.4. 88p Väössä ja 3.5. 50p Kammelassa olivat kolme kovinta.

Meriharakka. TLY:n alueen puitteissa todella komeata meriharakan muuttoa nähtiin 6.5. Taivassalon Santaluodossa, jossa havaittiin 75+22+130=227m. Ainoa kohtalainen muuttohavainto edellisten lisäksi oli 2.5. välillä Turku-Utö havaitut 43m.

Tylli. Huhtikuussa ja toukokuun alussa lähes pelkästään yksittäisiä lintuja. Suurimmat lepäilijämäärät nähtiin toukokuun puolivälin jälkeen: Mietoisissa 20.5. 47p ja 22.5. 25p, Rauvolassa 21. ja 22.5. 30p.

Jurmo: 20.4. lähtien joka päivä 10-35p.

Tundrakurmitsa. Ilmoitettuja havaintoja kaikenkaikkiaan niukasti. Päämuutto kuitenkin tapahtui todennäköisesti kesäkuun alussa: 1.6. 250m Hovirinnassa, 3.6. 40m Rauvolassa ja 5.6. 35m Kemiössä.

Jurmo: Tundrakurmitsan pääjoukot ohittivat Jurmon jo toukokuun lopulla. Parhaat päältä: 22.5. 42m, 24.5. 52m, 25.5. 172m, 26.5. 42m ja 29.5. 221m.

Pikkukuovi. Määritettyjä kaikkiaan 211. Selvä huippupäivä oli 11.5. 133m, joista 82 seitsämässä parvessa Luonnonmaalla ja 27 yhdessä parvessa Paimion Oinilassa.

Jurmo: Pitkin toukokuuta yksittäisiä havaintoja, huippu 13.5. 152m ja 14.5. 74m.

Punakuiri. Jakson 12.-18.5. ulkopuolelta vain kaksi havaintoa. Loput yhteensä 555:stä nähdystä muuttivat tämän jakson aikana. Mietoistenlahti erottuu kirkaasti muista paikoista: 12.5. 97p, 13.5. 280p ja 15.5. 100p.

Jurmo: Saarella huippu sijoittui samoihin aikoihin kuin mantereella: 13.5. 85, 14.5. 385 ja 15.5. 120 kuiria.

Isokahlaaja sp. Vähistä havainnoista poimittavissa kaksi päämuuttojaksoa toinen toukokuun puolivälin tienoilla, toinen kesäkuun alussa ja toukokuun lopulla. Edellinen niistä lisännee hieman punakuirien ja mahdollisesti myös pikkukuovien määrää: 13.5. 55m Koivuluodossa ja 17.5. 57m Nauvon Sommarössä. Jälkimmäisestä saadaankin jo paljon apua tundrakurmitsojen "massoihin": Utössä 26.5. 201m ja 6.6. n.1550m. Nauvon Sommarössä vielä 7.6. 160m.

Jurmo: Määrittämättömiä nähtiin merkittävästi vain pikkukuovi/punakuiriakaan: 14.5. 260 ja 15.5. 638 yksilöä.

Suosirri. Suurimmat muuttaja- ja lepäilijämäärät kaikki välillä 19.-31.5. Kolme kärjessä olivat 19.5. 100 linnun muuttoparvi Kustavin Parattulanlahdella, 22.5. 100p Mietoisissa ja 31.5. 80p Halikonlahdella. Lisäksi Sommarössä nähtiin 18.5. 600 muuttavaa pikkukahlaajaa, jotka olivat todennäköisiä suosirrejä.

Jurmo: 21.5.-5.6. lähes joka päivä vilkasta arktisten suosirrien liikehdintää. Yli sadan päivää oli 7, joista parhaat 21.5. 250, 23.5. 250 ja 24.5. 300-400 yksilöä.

Stercorarius sp. Kihuja muutti tasaisesti koko toukokuun ajan, mutta erittäin vaatimattomia määriä. Ilmoitettuja on vain 26. Eniten nähtiin 18.5. 5m Lielaxissa ja 4.5. 3p Kustavin Laupusessa. Mistähän johtuu, että Utöstä oli vain yksi havainto?

Jurmo: muutamia yksilöitä joka päivä toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa. Parhaimmillaan 25.5. 8 kihua.

Vaelluslinnut

Vain muutamalta henkilöltä saatiin erikseen havaintoja vaelluslinnuista. Jo niidenkin perusteella on todettavissa, ettei mitään merkittävää vaellusta tapahtunut kevään 1980 kuluessa, jotain pientä kuitenkin. Utössä laskettiin 3.-7.4. talitiaisia ja hippiaisia. Talitiaisten paras summa oli 4.4. 40p, muina päivinä 10-15p. Hippiaisia jakson aikana 3-8p päivittäin. Pyrstöitäisiä hyvin niukasti: 1.4. 3m Gyltössä ja 4.4. 10p Luonnonmaalla. Tilhiäkään ei liiemmästi näkynyt: havaintoja on neljästä huhti-toukokuun vaihteen päivältä yhteensä 11 linnusta, joista 3.5. 7m Kustavin Koilassa. Joku erikoisuudentavoittelija lienee 28.3. Halikossa nähty hiiripöllö.

Jurmo: vahvistaa käsitystä vaellusten puuttumisesta.

Havaintoja Mietoistenlahden vesilinnuista

	17.4.	19.4.	23.4.	30.4.	1.5.	2.5.	3.5.
Pod cri	-	-	1	10	35	25	40
Ana pla	300	200	?	?	20	20	20
Ana cre	250	250	20	?	150	230	200
Ana que	-	-	-	-	3	-	-
Ana pen	30	50	50	150	100	80	200
Ana acu	30	20	3	10	24	10	2
Spa cly	-	-	-	6	6	1	4
Ayt mar	-	-	-	-	-	3	2
Ayt ful	-	-	15	50	71	120	320
Ayt fer	-	-	-	20	15	10	35
Anas sp.	-	-	-	-	-	100	150
Buc cla	20	5	20	35	85	80	190
Mer mer	10	-	50	300	550	920	1000
Mer ser	-	-	-	10	8	10	20
Mer alb	-	-	1	-	6	7	9
havain- topaik.	Kääpä	NW-penk- ka	penkka	Silak- kari	penk- ka	Silak- kari	Silak- kari

Lisäksi lahdella havaittiin 27.4. 200 punasotkaa ja 50 haapanaa sekä 5.5. 550 paikallista isokoskeloa. Taulukon kokosi Rolf Karlson.

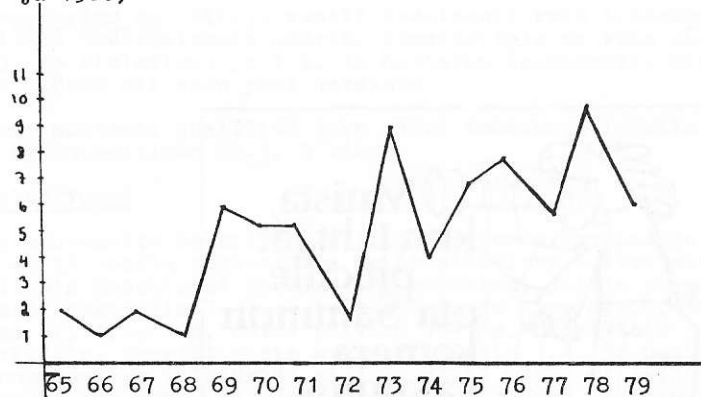

LIEJUKANAN ESIINTYMISESTÄ

TLY:N ALUEELLA

JUHANA PIHA

Liejukana on asustanut Varsinais-Suomessa jo ehkä hyvin pitkään. Tähän viittaavat vanhat havainnot, joita lajista on tehty suhteellisen paljon. Vuonna 1880 todettiin Sauvossa pesintä. Vuonna 1884 laji pesi Taivassalossa ja vuonna 1885 ääntä kuultiin Muurlassa. Edelleen laji tavattiin vuonna 1909 Korppoossa ja vuoden 1935 tammikuussa pyydystettiin Tarvasjoella. Tämä yksilö vapautettiin kesäkuussa 1935 Yläneen Eljärvellä. Vuosina 1949 ja 1950 todettiin reviiirit Rymättylän Taattistenjärvellä. 50 -luvulta on niukasti havaintoja (1952 ja 54). Vuodesta 1964 liejukana on tavattu vuosittain. Vuonna 1969 kanta voimistui. Tästä lähtien on vuosittain todettu 2 - 10 reviiiriä. Kanta on pysytellyt koko 70 -luvun melkoisen vakiona. Sama havainto on tehty myös Etelä-Karjalassa. (Löfgren 1978 ja 1980)

Kuva 1 Liejukkanan reviiirit vuosittain TLY:n alueella

Reviirillä tarkoitetaan tässä katsauksessa alueita, joilla liejukana on joko pesinyt tai oleillut pidempään.

Seuraavassa luettelomaisesti kaikki alueet TLY:n alueella, joilla on havaittu reviiiri. Suluissa oleva vuosiluku tarkoittaa varmasti todettua pesintää.

1. TURKU Pahaniemi (1967)
2. Pikisaari
3. Pihlajaniemi (1972)
4. Rauvolanlahti (2 - 4 reviiiriä, 1973, -75, -76, -77)
5. Koivuluoto
6. Hirvensalo, Särkilähti
7. NAANTALI Luolalanjärvi (1966)
8. Kultarannanjärvi
9. RAISIO Raisionlahti
10. PARAINEN Älö, Kojkulla
11. Brattnäsviken
12. Mustfinnträsket
13. Mågbyträsket
14. Makeavesiallas
15. RYMÄTTYLÄ Lyhtyjärvi
16. Ylttistenjärvi
17. Kuralanjärvi (1978)
18. Riittiönjärvi (1975, -78, -79)
19. SALO Halikonlahti (1969)
20. SAUVO Leiskunlahti (1970)
21. UUSIKAUPUNKI Kasarmilahti
22. KALANTI Kaislajärvi
23. LAITILA Otajärvi

Täten liejukkanan teoreettinen maksimikanta TLY:n alueella olisi noin 30 paria.

Fenologiaa

Keväisin laji saapuu huhtikuussa, viime vuosina noin 10.4. 70-luvulla ei suuria muutoksia lajin saapumisaikoihin ole tullut. Syyshavaintoja on melko niukasti. Viimeiset ovat olleet 5.10., 16.10. ja 12.11.. Talvihavaintoja on tehty neljältä talvelta: 1971, 1973 ja 1975 sekä alussa mainittu vuodelta 1935.

FULL AUTO CUMMIX 7,8 - 16x 65 SMIRARC

30 02 2007

HERRA POHJATUULI

Tekniikka on kuluneina vuosina mennyt niin hurjasti eteenpäin, että lienee aiheellista selvittää mitä kiikarien, lintuharrastajien tärkeimpien työvälineiden, kohdalla on oikein tapahtunut.

Ensimmäisenä muutoksena perinteisiin kiikareihin tuli mahdollisuus muuttaa oleellisesti kiikareiden suurennusta erilaisin "telejatkeihin", joiden voimakkuus vaihtelee 2-4 -kertaisiin valmistajasta riippuen. Näillä lisäkkeillä oli vain se haitta, että suuren suurennuksen vuoksi ne helposti tärisivät (tai oikeastaan katselijan kädet tärisivät). Jalustan mukana raahaaminen vei kiikareilta niiden kätevyuden ja lisäsivät turhaan painoa - homma oli selvästi kesken.

Telejatkeiden suosio kasvoi nopeasti kun eräs sveitsiläis-saksalainen yritys patentoi ns. Tremololoess-järjestelmän. Järjestelmän ytimenä on 7403 kertaa sekunnissa värähtelevä pieni kidejärjestelmä. Laitte reagoi tärinään ja pientä prismaa liikuttamalla vakauttaa kuvan. Nämä kiikarit osoittautuivat ylivoimaisiksi merellä, junassa, em. "telejatkeiden" kanssa käytettyinä sekä käsien muuten tilapäisesti täristessä(???) . Viiden vuoden kuluttua patentti raukesi ja tärinäpoistajat yleistyivät.

Vuosien mittaan kiikareihin tuli lisää elektronisia hienouksia: "telejatkeiden" aiheuttama valovoiman menetys korvattiin elektronisin valonvahvistimin. Erällä merkeillä on jopa yökatselu yhtä helpoa kuin päiväkäyttö (Ugges eye, Dyntax).

Kiikarien etsinkuvaan sijoitettiin nestekidenäytöllä varustettu taulu, johon on mahdollista kirjata esim. retki-, vuosi-, elämän- ja euroopanpinnat. Näissä kiikareissa on myös kvartsikidekello.

Ja kehitys jatkui: Määrittämisen helpottamiseksi kiikareihin lisättiin mikrofonit lukuisine mikropiireineen ja muine käsittämättömiä detaljeineen (VRAU = Voice Registering and Answering Unit). Tämä yksikkö on siitä merkillinen, että se tajuaa puheen ja vastaa ohjelmoitujen tietojen mukaan. Esim. jos ornitologi sanoo Parus major, tulee kiikarin kuvakentän ylälaitaan talitiaisen lajituntomerkit. Jos taas luetellaan tuntomerkkejä, kiikarit kysyvät lisätietoja ja antavat lopulta listan mahdollisesti kyseeseen tulevista lajeista. Vuodesta 2003 lähtien laitetta on ollut saatavissa myös suomenkielisenä.

Ja sitten isoihin koneisiin. Otsikkona käyttämäni nimike on japanilaisen tehtaan eräs kiikarimalli. Näiden kiikarien tietokonejärjestelmän on laatinut Sugarwell yhdessä Alabama instruments -yhtiön kanssa. Kiikareissa on zoom-optiikka, jonka suurennuskerroin ilman "telelisäkkeitä" vaihtelee 7,8 ja 16 välillä. Objektiiivin halkaisija on 65mm. Elektroniset valonvahvistimet antavat hyvän kuvan vielä niinkin huonossa valossa kuin yhden kiintotähden valo on. Kirjainlyhenne tulee sanoista "Super Multi Infra Red Anti Reflex Cosmical-coating. Kiikari on todella täysautomaattinen: se tarkentuu automaattisesti kuvan keskiosassa olevan ympyrän sisäpuolelta. Kytkevässä kiikari CPU-osan välityksellä Cummix SMIRARC Video Calculator -kaukoputkeen saadaan kaukoputki seuraamaan kohdetta automaattisesti.

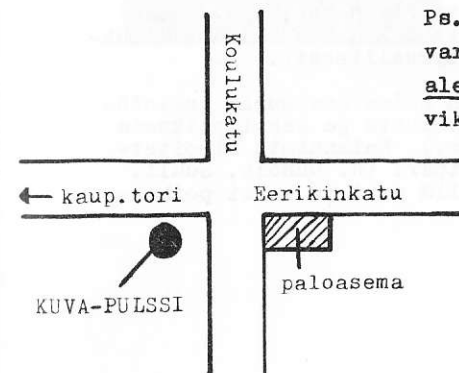
Kaukoputki on tällöin eräänlaisella lavetilla. Haluttaessa kone nauhoittaa linnun videolle, laskee siivenlyönnit minuutissa tai parvien yksilömäärän. Kerran käsken saatuaan putki seuraa kohdetta kunnes se häviää tai toiminta keskeytetään. Kiikari jää tällöin muiden lintujen tarkkailuun. Laitte toimii akuilla, jotka voi ladata verkkovirralla, auton laturilla tai naapurin sähköpaimenella. Valmistaja on vilautellut tietoja pinnasuodattimista, joilla esim. jääkuikan erottaa muista Gavioista jo kaukaa. Kovat pinnat (etukäteen ohjelmoitujen suodattimiin) näkyvät hopeisina sinisellä pohjalla. Laitetta ei ole vielä testattu Suomessa eikä muuallakaan.

Tämä on vain karkea tilannekatsaus kiikarimarkkinoille. Mutta tämäkin lienee tarpeeksi osoittamaan, miten hyvää huolta meistä lintuharrastajista pidetään.

AV-STUDIO - VUOKRAAMO
LABORATORIO

Eerikinkatu 33 B
Turku 10
p. 512 095

KUVA - PULSSI TIEDOTTA

Nyt saat diakuvasi oikean värisinä ja puhtaina. Kodak E-6 prosessimme pyörii aamusta iltaan, joten saat diasi nopeasti. Avaamme ammattilaboratoriomme ovet myös luontokuvaajille. Laboratoriomme valmista on lisäksi diakuvaukseen ja kuvien valmistamiseen liittyviä tarvikkeita.

P.s. Jokaista kerhonne jäsentä varten olemme varanneet asiakaskortin, jolla saat 20%:n alennuksen kehityksistä ja valokuvaustarvikkeista jo ensimmäisistä ostoistasi.

VARSAINAIS-SUOMEN KAAKKURIT 1980

ANFTTI KARLIN

Kaakkurin tiedetään viime vuosikymmeninä harvinaistuneen huomattavasti maassamme. Laji kuuluu Maailman Luonnon Säätiön Suomen rahaston uhanalaisten lajien joukkoon. Vuonna 1979 Lintutieteellisten Yhdistysten Liitto ja Maailman Luonnon Säätiön Suomen rahasto käynnistivät Olli Järvisen vetämänä valtakunnallisen kaakkuriprojektin, jonka tarkoituksena oli selvittää kaakkurin esiintymistä ja sitä uhkaavia vaaroja Suomessa. Valtakunnallinen kysely julkaistiin Suomen Luonto -lehdessä (Järvinen 1979).

Valtakunnallista katsausta ei ole vielä ilmestynyt, mutta muutamia alueellisia selvityksiä on jo julkaistu (mm. Karlin 1980). Vuonna 1979 kartoitettiin kaakkurin esiintymistä Varsinais-Suomessa sanomalehtien ja TLY:n jäsentiedotteiden avulla. Näiden sekä TLY:n arkiston avulla saatiin tietoon kaikkiaan 18 kohdetta, joissa kaakkuri oli joskus asustanut. Näistä ainoastaan neljässä todettiin 1979 pesintä (Karlin 1980).

Tilanne 1980

Koska kaakkurin katsottiin Varsinais-Suomessa olevan uhanalainen laji, katsottiin tärkeäksi seurata sen esiintymistä vuosittain tällä alueella. Allekirjoittanut jatkoi vuonna 1980 kaakkurihavaintojen keräämistä Varsinais-Suomesta sanomalehtien (mm. Turun Sanomat 17.8.1980) ja TLY:n jäsentiedotteiden avulla.

Ilahduttavinta oli, että tällä tavalla saatiin tietoon mahdollisesti kolme uutta pesintäpaikkaa ja yksi uusi esiintymispaikka. Täten kaakkurikohteiden määrä Varsinais-Suomessa kohosi 22 paikkaan. Surullista oli se, että yksi vuoden 1979 pesivistä pareista ei pesinyt 1980.

Myös TLY:n alueen ulkopuolelta saatiin havaintoja. Koska niitä ei todennäköisesti julkaista muualla, voitaneen se tehdä tässä. Punkalaitumen Isosuolla on pesinyt vielä 1970-luvun puolivälissä vuosittain useita kaakkuripareja, joita "sorsamiehet ovat ampuneet tietämättään" (R.Setälä, suull. ilm.).

Pesintä 1980

Ainakin yksi pari tuotti kaksi poikasta Salon seudulla, mutta muista ei ole varmaa tietoa. Ilmeisesti Salon seudulla on lisäksi pesinyt kaksi muutakin paria menestyksellisesti.

Sanomalehti-ilmoitusten avulla saatiin kolme kaakkurin pesintätietoa. Dragsfjärdissä havaittiin pariskunta ja kaksi poikasta eräällä järvellä (J. Pönni, suull. ilm.). Kalannista ilmoitettiin erältä järveltä tavatun kaakkuripari (H. Runola, suull. ilm.). Lokalahdella oli eräällä järvellä pari ja kaksi poikasta (A. Rantala, suull. ilm.).

Sanomalehtien avulla saatiin myös yksi uusi vanha kaakkurikohde, sillä Laitilan Pehtjärvellä on 20 vuotta sitten ollut kaakkuri (A. Rantala, suull. ilm.).

Kaakkurin kartoitus jatkuu

Kaikkiin kaakkurihavaintoihin tulee suhtautua tietyllä kriittisyydellä, sillä jopa ornitologit ovat erehtyneet kaakkurin erottamisesta kuikasta (Järvinen 1979). Tästä syystä tullaan kaikki kaakkurikohteet ensi kesänä tarkistamaan.

Jotta epäselvyyksistä kaakkurin ja kuikan välillä selvittää, TLY:n havaintotoimikunta päätti ottaa kuikan vuoden 1981 erääksi projektilajiksi. Tarkoitus on selvittää näiden lintulajien esiintymistä Varsinais-Suomessa vuodesta 1975 eteenpäin.

Myös vanhojen nimien keräys nähdään tärkeänä. Sanomalehtiartikkelien perusteella allekirjoittaneelle ilmoitettiin, että kaakkuria on Suomenselällä sanottu ajolinnuksi, koska se ajaa kaloja. Vanhojen nimien keruu on helppoa ja se onnistuu vaikkapa jututtaen "naapurin vanhaa isäntää". Lintujen nimet unohtuvat, erityisesti kansan antamat nimitykset, koska ihmiset muutenkin ovat vieraantuneet luonnosta.

Kirjallisuus

- Järvinen, O. 1979: Miksi kaakkuri harvinaistuu. - Suomen Luonto 38 (3): 118 - 122.
Karlin, A. 1980: Varsinais-Suomen kaakkurit. - Ukuli 19 (1): 36-37.

MYYNTEI TURUSSA:

LINTUMIEHEN JA
LUONNONTUTKIJAN

ZEISS

KIIKARIT

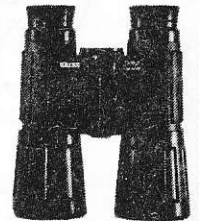
10 x 40 B/GA DIALYT

8 x 56 B/GA DIALYT

Ammattimiehen toiveet
täyttävä korkealaatuinen
työväline.

Maahantuonti:
OPTITUKKU OY
p. 90-717 233

30
vuoden
takuu

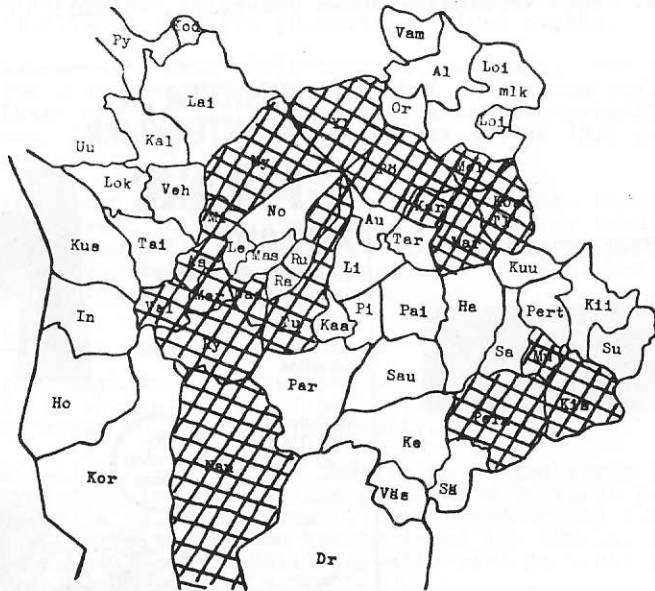
PÖLLÖJEN PESINTÄ

VARSINAIS-SUOMESSA 1980

SEPPO PEKKALA

Lintutieteellisten Yhdistysten Liiton yhteenvetoa varten kerättiin pääasiassa koloihin pesivien pöllöjen pesintätiedot TLY:n toiminta-alueelta toista kertaa vuonna 1980. Koko maan tiedoista laaditaan yhteenveto Lintumieheen kuten viime vuonnakin.

Kyselylomakkeet saatiin taas hyvin myöhään vasta syksyllä eli puolisen vuotta pesintäkauden jälkeen, mikä lienee vaikuttanut sekä kyse-lyyn leviämiseen että vastausten saantiin. Vastauksia saatiin 14 henkilöltä (suluissa on tarkastettujen pönttöjen/kolojen määrä): Seppo Aspelund (10), Raimo Hyvönen (20), Tero Ivaska (10), Esa Kangas (8), Juhani Karhumäki (63), Antti Karlin (150), Rolf Karlson (4), Seppo Kotiranta (12), Rauli Lumio (27), Vesa Multala (1), Jukka Nummelin (1), Seppo Pekkala (68), Jari Silvola (7) ja Juha Vuorinen (2). Pönttöjä tai koloja tarkastettiin siis yhteensä 409. Pöllöpönttöjä lienee TLY:n alueella ainakin 3-4 kertaa enemmän. Tarkastetut pöntöt ja kolot sijaitsivat oheisen kartan viivoitetuilla alueilla.

Tarkastettujen pönttöjen ja kolojen kokojakautuma oli seuraava:

varpuspöllökoko	32
halmipöllökoko	139
lehtopöllökoko	192
viirupöllökoko	46

Seuraavassa taulukossa on sekä v.1980 että v.1979 todetut pesinnät lajeittain:

	1980	1979
tarkastettuja pönttöjä ja koloja	409	483
todettuja pesintöjä		
varpuspöllö	-	-
halmipöllö	10	16
lehtopöllö	5	12
viirupöllö	1	7

Kaikkien lajien pesintöjä oli selvästi vähemmän v.1980 kuin v.1979, vaikka tarkastettujen pönttöjen ja kolojen määrässä ja kokojakautumassa ei ollut ratkaisevaa eroa. Pesintöjen vähäisyys oli ilmeisesti seuraus heikoista myyrävuosista. Myyriä oli kuitenkin paikoitellen, mistä osoituksena esim. Merimaskussa pienehköllä alueella pesi viisi halmipöllöä. Viirupöllö pesi todella heikosti, vaikka todettujen viirupöllön pesintöjen määrä Varsinais-Suomessa ei tosin parhainakaan vuosina ole ylittänyt kymmentä. Heikokkoa ravintotilannetta osoittavat myös keskimääräiset munaluvut ja rengastusikäisten poikasten määrät. Suluissa on mainittu pesien määrät, joista luvut on saatu.

	munaluku	rengastusikäisiä poikasia
halmipöllö	3.5(6)	2.7(6)
lehtopöllö		1.8(4)
viirupöllö	3(1)	1(1)

Koloissa pesivien pöllöjen pesinnan seuraaminen jatkuu tänäkin vuonna. Pönttöjen ja kolojen tarkastamisen voi aloittaa jo huhtikuussa. Muistiin olisi syytä merkitä kolojen ja pönttöjen kokojakautuma em. kokojaon perusteella sekä lajeittain asuttujen reviirien määrä (asuttu reviiri on reviiri, jolla on todettu soidinta pitäviä lintuja pöntön tai kolon läheisyydessä tai untuvia/höyheniä pöntössä tai aukolla tahi pöntön pohjalla selvä pöyhitty kuoppa), pesintöjen määrä (vähintäinkin muninta aloitettu), munaluku, rengastusikäisten poikasten määrä ja tuhoutuneet pesyeet (munavaihe/poikasvaihe).

Vaikka pöllöjen pönttöjä on jo kohtalaisesti Varsinais-Suomenkin metsissä, mahtuu uusiakin metsän mukana tuhoutuneiden tai vain muuten rapistuneiden tilalle. Ja pöntöttämättömiäkin alueita löytyy vähän joka puolelta. Tiedot pöntötetyistä alueista ja uudet pöntötykset tulisi toimittaa TLY:n petolintutoimikuntaan, jotta koko toiminta-alueen metsänrietaaleet voitaisiin pöntöttää tasaisesti. Pönttöjen koluamiseen kyllästyneiden vanhojen partojen tulisi kertoa ripustamiensa pönttöjen sijainnista uusille yrittäjille, jotta jo olevista pöntöistä saataisiin pesintätiedot.

D. Forsmanin, M. Jokisen, A. Kaikusalon ja E. Korpimäen kirjoittama "Pöllöjen pesintä 1979" löytyy vuoden 1980 ensimmäisestä Lintumiehestä.

Ukulin uutistoimitus/ J.Toukola

Kirjoitus ei tarjoa kenellekään esikuvaa eikä pelottavaa esimerkkiä, vaan on uutinen eräästä talven tapahtumasta. Toimitus ei ylistä eikä tyrmää; mielipiteensä saa lukija tietenkin muodostaa itse. Pureskelkaa.

Kun viime syksyn kuuma pinnasesonki viileni ja loppusyksyn ankeus lankesi yllemme, sytytti Heikki Karhu tähän pimeyteen lohdullisen valontuikun, jota tarkkaillen pinnamies säilytti mielen vireyden odotellessaan kaamoksen kaikkoamista ja seuraavaa vilkastumista lintumaailmassa. Heikki nimittäin alkoi kyhätä bongarimatrikkeliä. Joulukuussa jaettiin kaikkiaan 19 kysymystä sisältänyt paperi noin 60 turkulaiselle, joilla tiedettiin olevan vähintään 250 elämänpinnaa. Vastaushalukkuus oli vallan toinen kuin kyselyissä yleensä, sillä peräti 55 vastasi. Huolimatta eräistä rajanveto-ongelmista - esim. mikä on spontaani havainto tai mikä lintuasema - saatiin kokoon pinnamiehelle erittäin merkityksellinen tietokalenteri, joka kiinnostanee muitakin ainakin curiositeettina kahden Ukulin sivun edestä. Kyselyllä selvitettiin seuraavia asioita: 1) nimi, syntymäaika ja puhelinnumero 2) elämänpinnojen lukumäärä 3) vuonna -80 kertyneiden elisten määrä 4) vuodenpinnaennätys ja vuosi 5) prosu eli montako prosenttia pinnoista on yhden havainnon varassa 6) puuttuvien helpokojen Lapin lajien määrä 7) puuttuvien muiden pankkielisten määrä (tarkoittaa lajeja, jotka ovat helposti haettavissa) 8) 5 helpointa puuttuvaa lajia 9) kaksi parasta spontaania havaintoa 10) mahdollinen auton omistus 11) onko siivonnut elislistaa vuosina 79-80 12) kuinka useaa tietyistä luetelluista harvinaisuuksista kävi bongaamassa 13) oma päivänpinnaennätys 14) linturetkivuorokaudet muualla Euroopassa 15) a) Euroopan b) Amerikan&Aasian& Afrikan ja c) muun maailman pinnat 16) lintuasemavuorokaudet kotimaassa 17) mahdollinen rengastuslupa 18) jokin "urasta" kertova "ainutlaatuinen" piirre tai tapahtuma sekä 19) montako lajia on nähnyt spontaanisti(kin). Näillä tiedoilla selviää pinnamiehelle melkoisen hyvin kilpailijoiden tilanne. Tässä ei kaikkia numerotietoja toisteta: asiaan vihkiytymättömälle saa riittää rankinglista.

Katkelmat esipuheesta kuvaavat matrikkelin henkeä:

"Kun meistä kukaan ei kerinnyt patoprojektiin Koijärvelle, ehdotan, että osoittaisimme siviilirohkeutemme ottamalla yhteisellä päätöksellä pinnan taannoisesta Ruissalon mandariinisorsasta. --- ei malta olla toteamatta, että vakava tiede ja rentouttava (joskus) pinnametsästyks eivät suinkaan ole toisensa poissulkevia asioita. Kauniina esimerkkinä näiden harmoniasta E. Haukioja, joka tietävästi on parhaillaan hoitamassa nakkeliä Luonnonmaalta. Äärimmäisyyksistä mainittakoon J. Lindström, joka uskoon tultuaan sanoo katkerasti katuvansa kaikkia niitä vuosia, jotka bongauksen sijasta kuluivat jonninjoutavaan katseluun."

Sitten muutamia poimintoja henkilöiden erikoisluonnehdinnoista: "pari laatikkopinnaa", "arokanapari ja isovesipääsky samalla kierroksella Jurmossa, lisäksi kaksi allihaakkaa: 'Kovempaa saa hakea'", "harjalintu ja sepelrastas spontaanisti samassa kiikarikuvassa", "neljä sieppolajia samassa verkossa", "siistinyt lajilistaa", "kerjäsi kyytiä jalohaikarapaikalle 3vrk - ei mahtunut!", "41 kahlajaa plokissa", "pinnavuosi-idean isä", "jääkyyhky kesämökkipinnana", "lintuhavaintoja kirjoitettu 50 vuotta", "kolmen peräkkäisen vuoden (78-80) vuodenpinnojen keskiarvo 251.3" jne.

Pohjalla tietenkin sokeri: itse rankinglista. Ennen sitä on kuitenkin syytä huomauttaa, että kysely oli otsikoitu sanoin "Hyvä bongariveli tai muun ohessa 250 katkaissut", mikä kannattaa pitää mielessä ennen kuin ryhtyy ihmisiä mielessään luokittelemaan.

1	T. Numminen	287	30	J. Törnqvist	262
2	J. Kirjonen	286	31	M. Eloranta	260
	H. Velmala	286		H. Myrsky	260
4	R. Karlson	284		K. Salonen	260
5	L. Karlson	283		N. Simberg	260
	Timo Nurmi	283	35	K. Koponen	259
7	J. Varrela	278		M. Laurén	259
8	H. Karhu	277		K. Malmsten	259
	J. Tenovuo	277	38	O. Kanerva	258
10	I. Lahtonen	276	39	R. Baarman	257
11	T. Lindroos	275		O. Kivivuori	257
	K. Wahlroos	275		Tarmo Nurmi	257
13	Harry Lehto	274		P. Vihanto	257
14	R. Tenovuo	272	43	E. Lehikoinen	256
15	E. Tarponen	271		J. Saario	256
	O. Tenovuo	271	45	H. Nurmi	255
17	J. Vuokko	270		J. Toukola	255
19	J. Lindström	269	47	J. Lundén	254
20	O. Arjamaa	268	48	T. Missonen	253
	Jarmo Laine	268	49	M. Lempiäinen	252
22	A. Linna	266		M. Saarinen	252
	R. Saranto	266	51	E. Haukioja	251
24	K. Grönqvist	265		Henry Laine	251
	R. Lumio	265		O. Osmonen	251
	R. Vikman	265	54	H. Aunio	250
27	H. Hilke	264		J. Hoviseppä	250
28	J. Helstola	263		A. Rivasto	250
	H. Kormanen	263			

J. Hakalan (270) vaikutus on huomioitu; tietävästi myös ainakin J. Högmänder ja Henry Lehto ovat katkaisseet 250, tarkempia tietoja ei tullut.

TUNTURIPÖLLÖN ESIINTYMISESTÄ

LOUNAIS-SUOMESSA

ANNTI KARLIN

Tämä katsaus käsittelee tunturipöllön esiintymistä Varsinais-Suomessa TLY:n arkistokorttien (21 kpl) ja Jurmon lintuasemakaavakkeiden valossa vuoden 1980 loppuun asti. Näiden tietojen mukaan Varsinais-Suomessa on tavattu ainakin 62 tunturipöllöä, minkä lisäksi tammi-huhtikuussa 1900 on Korppoon Österskärillä tavattu seitsemän pöllöä. J. Snellman (Palmenin arkisto) mainitsee lisäksi, että 1900-luvun taitteessa on Österkärillä tavattu kolmen vuoden aikana yli 40 tunturipöllöä, joista 20 yksilöä on ammuttu.

Jurmon lintuseman tunturipöllön näkijöitä ei esitellä. Arkiston mukaan kukaan lintuharrastaja ei ole nähnyt Varsinais-Suomessa kuin yhden tunturipöllön. Kiitokset tämän katsauksen "kenttätystä" lankeavat arkistoon tunturipöllöhavaintonsa luovuttaneille sekä erityisesti Heikki Karhulle, joka luovutti käyttööni Jurmon lintuseman tunturipöllöhavainnot vuosilta 1962-1980.

Miksi tunturipöllöt vaeltavat ?

Tunturipöllö pesii Pohjoisen Jäämeren tuntumassa. Sen kannat vaihtelevat vuosittain ja ravintotilanteesta riippuen linnut liikkuvat itä-länsi-suunnassa (Hakala ym. 1974). Laji ei pesi edes Norjassa joka vuosi eikä tee sitä ilmeisesti muuallakaan (PLV). Suomessa 1974 tapahtuneeseen massaesiintymiseen oli todennäköisesti syynä jossakin Pohjois-Siperiassa tapahtunut romahdus, jolloin pöllöt ovat lähteneet vaeltamaan.

Havaintojen jakautuminen kunnittain

Taulukkoon 1 on kerätty ne havainnot, joista kunta on tiedossa.

Taulukko 1. Tunturipöllöhavainnot kunnittain

Korppoo yli 91 (Jurmo 43)	Maaria	1
Rymättylä	Mynämäki	1
Houtskari ain.2	Särkisalo	1
Kustavi	Turku	1
Alastaro	Vehmaa	1
Dragsfjärd	Uusikaupunki	1
Karinainen		
Kiikala		1

Tunturipöllö on myös vaelluksillaan mieltynyt pesimäympäristöä muistuttavaan aukeaan maisemaan, mikä näkyy hyvin Korppoon suurena osuutena kaikista havainnoista.

Havaintojen jakautuminen eri vuosille

Taulukkoon 2 on kerätty ne havainnot, joista on ilmoitettu vuosiluku. Vertailun vuoksi on samaan taulukkoon koottu Pohjois-Savon (Tuomainen 1980) ja Kemin-Tornion seudun (Rauhala 1980) havainnot. Jurmon havaintoja siihen ei ole yhdistetty, koska valtaosa havainnoista on tehty 1970-luvulla (taulukko 3).

Varsinais-Suomen havainnot jakautuvat hyvin satunnaisesti eri vuosikymmenille, mutta tarkasteltaessa 1970-lukua havaitaan selvästi pesinnän vaikutus havaintomääriin (taulukko 3). Poh-

jois-Savossa lähes puolet havainnoista koskee hyviä vaellusvuosia, sillä talvena 1913/14 havaittiin 12 pöllöä ja 1935/36 13 pöllöä (Tuomainen 1980). Kemin-Tornion seudun linnustoa on havainnoitu lähinnä 1960- ja 1970-luvuilla eikä vanhempia havaintoja ole tiedossa (Rauhala 1980).

Taulukko 2. Kolmen alueen tunturipöllöhavainnot kymmenluvuittain ryhmiteltynä.

	Varsinais-Suomi	Pohjois-Savo	Kemi-Tornio
1870	-	1	-
1880	-	1	-
1890	-	2	-
1900	ain.10	4	-
1910	-	21	-
1920	1	3	-
1930	1	19	-
1940	-	2	-
1950	-	1	-
1960	5	1	1
1970	7	3	7
yhteensä ain. 24		58	8

Taulukko 3. Tunturipöllöhavainnot talvittain 1970-luvulla (suluissa Jurmon havainnot). Numerot tarkoittavat nähtyjä yksilöitä.

1970/71	- (-)	1974/75	22 (17)	1977/78	- (-)
1971/72	8 (6)	1975/76	4 (4)	1978/79	- (-)
1972/73	2 (2)	1976/77	3 (3)	1979/80	5 (5)
1973/74	1 (1)				

1974 arvioidaan Suomessa pesineen 30 - 35 tunturipöllöparia (Hakala ym. 1974). Hyvän pesintävuoden jälkeen jyrksijäkannat romahtivat ja pöllöt lähtivät vaeltamaan etelämmäksi. Varsinais-Suomessa tämä vaellus näkyy erittäin hyvin. Sen sijaan Kemin-Tornion seudulla tehtiin vain yksi havainto: X-XI 1974 (Rauhala 1980).

1978 pesi Pohjois-Ruotsissa yli 70 tunturipöllöparia ja seuraavana syksynä ja talvena tehtiin lajista yhdeksän havaintoa pesimäalueen eteläpuolella Ruotsissa (Risberg 1979). Tämän pesintävuoden jälkeistä vaellusta ei ole Varsinais-Suomessa havaittu, mutta sen sijaan Kemin-Tornion seudulla havaittiin kevättalvella 1978 ainakin kaksi tunturipöllöä.

Vuoden 1974 jälkitilanne viittaisi siihen, että Suomen Lapin pesintätilanne heijastuisi seuraavana talvena havaintojen kasvuna Etelä-Suomessa. Vuoden 1978 pesintä ei vaikuttanut lainkaan seuraavan talven havaintomääriin, mikä puolestaan vahvistaisi Hakala ym (1974) esittämää teoriaa, että Pohjois-Siperian jyrksijäromahdus ajaisi pöllöt vaellukselle aina Varsinais-Suomeen asti.

Havaintojen jakautuminen eri kuukausille

Taulukkoon 4 on kerätty ne havainnot, joista on ilmoitettu havaintokuukausi. Mikäli havaittu lintu on oleskellut alueella esim. tammi-helmikuussa, se on merkitty kummankin kuukauden kohdalle. Vertailun vuoksi on samaan taulukkoon koottu Pohjois-Savon (Tuomainen 1980) ja Kemin-Tornion seudun (Rauhala 1980) havainnot.

Havainnot keskittyvät selvästi loka-maaliskuun väliselle ajalle.

Taulukko 4. Kolmen eri alueen tunturipöllöhavainnot kuukausittain. Suluissa Jurmon havainnot.

	Varsinais-Suomi	Pohjois-Savo	Kemi-Tornio
I	6 (5)	10	1
II	4 (2)	5	2
III	5 (1)	4	1
IV	2 (1)	4	4
V	1 (-)	-	-
VI	- (-)	2	-
VII	- (-)	-	-
VIII	- (-)	1	-
IX	- (-)	-	-
X	4 (3)	4	1
XI	14 (13)	8	1
XII	17 (12)	9	-
yhTEENSÄ	53 (37)	47	10

Varsinais-Suomessa on yli 94 % havaittu tällöin ja Pohjois-Savossa 85 % (Tuomainen 1980). Varsinais-Suomesta ei tunneta yhtään kesähavaintoa. Varsinais-Suomen aikaisin syyshavainto on tehty 6.10.1974 Vehmaalla. Viimeinen kevähavainto on tehty Korppoon Österskärillä 28.5.1906 (koiras ammuttu) ja toiseksi viimeinen 15.4.1975 Rymättylässä (koiras).

Vaelluksista

PLV:n mukaan vaellusvire näyttää säilyvän läpi talven. Seuraava havaintosarja Jurmosta 1974 vahvistaa tämän:

27.10 1 yks., 2.11 1 yks., 3.11 5 yks., 4.11 10 yks. (5 nuorta),
5.11 4 yks. (2 nuorta), 6.11 4 yks. (3nuorta), 7.11 2 yks.
(1 nuori), 8.11 1 yks., 9.11 1 yks. ja 11.11 1 yks.

Vaelluksen huippu näyttää niinkin etelässä kuin Jurmossa menevän muutamassa päivässä ohi. Salaperäisyys verhoaaakin tunturipöllön seikkailuja, sillä esim. Porissa joulukuussa 1961 rengastettu pöllö tavattiin jo seuraavassa helmikuussa Norjassa.

Uhanalaisuudesta

Aikaisemmin tunturipöllö oli Skandinaviassa nykyistä huomattavasti yleisempi, mutta 1900-luvun ensimmäisinä vuosikymmeninä hillitön munankeruu ja talvivaelluksilla oleviin yksilöihin kohdistunut vaino johtivat kannan tuntuvaan harvenemiseen (Hakala ym. 1974). Myös Varsinais-Suomessa lajia on ammuttu (ks. johdantokappale) ja esim. Pohjois-Savon tunturipöllöhavainnoista yli 80 % koskee ammuttuja lintuja (Tuomainen 1980).

Tiettävästi viimeinen pesintähavainto ennen vuotta 1974 tehtiin 1932, mutta vasta 1926 laji rauhoitettiin Suomessa (Hakala ym. 1974). Pohjoismaissa tunturipöllö on luokiteltu harvinaiseksi vaaravyöhykkeessä olevaksi lajiksi. Norjassa se on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja Ruotsissa sekä Suomessa harvinaiseksi vaaravyöhykkeessä olevaksi lajiksi (Hotade djur och växter i Norden 1978). Myös Islannissa laji on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi lajiksi.

Kirjallisuus

- Hakala A. & A. Kaikusalo & M. Rikonen (1974): Skuolfin vuosi - tunturipöllö palasi. - Suomen Luonto 6: 278 - 280.
Hotade djur och växter i Norden. Pohjoismaiden ministerineuvoston raportti A 1978: 9.
PLV = Pohjolan Linnut Värikuvin.
Rauhala, P. (1980): Kemin - Tornion seudun linnusto. 172 s.
Risberg, L. (1979): Fågelrapport för 1978. - Vår Fågelvärld 38 (4): 251 - 274.
Tuomainen, J. (1980): Tunturi-, lapin-, sarvi- ja suopöllön esiintymisestä Pohjois-Savossa. - Siivekäs 1 (4): 99 - 104.

Hyvät lainaedet!

Anna palkkasi tai eläkkeesi tulla tilille Postipankkiin, niin saat:

- Pienlainaa tilimuodosta riippumatta 1 1/2 kkn nettoansiosi verran. Jopa 6000 mk.
- Maksuvoimaa ja maksuhuoltolainaa saat Postipankin maksuhollosta. Valitse palkkatilikesi käyttötilimme ja liity maksuholtoon. Suurin lainamäärä on silloin 1 1/2 kkn bruttotulosi, katto 8000 mk.

Lainatu on voimassa, kun tulosi on tullut tilille 2 kkn ajan. Tule heti toimipaikkaamme sopimaan asiasta!

MUISTA: Palkkatilillä on paljon painoa myös tarvitessasi muita tallettajalainojamme, esimerkiksi asuntolainaa.

Tervetuloa!

POSTIPANKKI

TLY:-N SYVÄT RIVIT

JUHANI TOUKOLA

Tutkimuksen tarkoitus ja menetelmät

TLY on aatteellinen yhdistys, henkilöiden yhteenliittymä, oma oikeushenkilönsä, joka muodostuu koostumukseltaan vaihtelevasta joukosta fyysisiä henkilöitä, joita yhdistävänä siteenä on harrastus lintuihin ja vähintään 15 vuotta kestänyt elämäntaival. Yhdistyksen tarkoitus ilmenee säännöistä ja tarkempia tietoja sen toimintamuodoista löytää toimintakertomuksista ja -suunnitelmista. Tässä tarkastellaan kuitenkin KETKA muodostavat yhdistyksen, tuon abstraktisen olion. Esittelen havaintoja siitä MINKÄLAISTA VÄKEÄ olemme. Mukana on myös jäsenluettelo. Tiedot perustuvat yhdistyksen jäsenkortistoon, osaltaan myös omiin havaintoihin. Tutkimus on siis luonteeltaan tilastoon ja havainnointimenetelmään perustuva lähinnä sosiologiseksi luonnehdittava raportti, jossa käytetään myös biologisia termejä, jotta juttu tuntuisi kotoisammalta. Mainittakoon, että kirjoittaja ei edusta sen paremmin sosiologiaa kuin biologiakaan koulukuntaa, joten tähän poikittieteelliseen seikkailuun pyydetään suhtautumaan sen mukaisesti.

Keitä me olemme, paljonko meitä on ?

Vuodenvaihteessa oli jäsenmäärä 334. Voidaan todeta, että lukumme suurinpiirtein kaksinkertaistui 1970-luvun kuluessa. Vaikka maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi on jouduttu erottamaan jäseniä vuosittain, on määrä tasaisesti kasvanut. Harrastuksen suosio lienee edelleen nousussa. Seuraavassa jäsenmäärän kehitys muutamalta viime vuodelta:

1.1.1978	255exx
1.1.1979	262exx
1.1.1980	292exx
1.1.1981	334exx

Havaitsemme, että erityisesti parina viime vuonna on populaatio kasvanut suuresti. Selitys: lisääntynyt kiinnostus harrastusta kohtaan sekä pienentynyt erotettujen määrä.

Jäsenistö on kovin koirasvoittoista. Sukupuolijakautuma:

♂	309
♀	25

Sukupuolenmääritys on tapahtunut jäsenen etunimen mukaan; kaikki etunimet olivat yksiselitteisiä. Harrastus on perinteisesti ollut miehinen, mutta ei kai nykyaikana enää näin tarvitsisi olla?

Seuraavassa me esittäydymme kertomalla nimemme ja kotipaikkamme:

Aaltonen, Tarja	Tarvasjoki	Blomqvist, Bertil	Vaasa
Aaltonen, Veikko	Raisio	Dahlqvist, Martti	Turku
Aavikko, Jouko	Turku	Duncker, Marcus	Parainen
Alasoini, Esko	Kyrö	Eerikäinen, Anja	Turku
Andelmin, Anne	Salo	Eerikäinen, Pekka	Turku
Andelmin, Pertti	Salo	Ekblom, Hannu	Förby
Appelblom, Kai-Erik	Turku	Ekko, Sakari	Turku
Arell, Teppo	Piikkiö	Elo, Kari	Kyrö
Arjamaa, Olli	Turku	Elo, Margit	Turku
Aspelund, Seppo	Vantaa	Eloranta, Matti	Turku
Aunio, Hannu	Turku	Elovaara, Jukka	Turku
Baarman, Ririk	Turku	Eskola, Timo S.	Karstula
		Fält, Kalevi	Turku

Förström, Juha	Förby	Kantola, Markku	Yttilä
Grönlund, Jukka	Turku	Kapiainen, Keijo	Turku
Grönqvist, Kai	Turku	Karhilahti, Ari	Kuloinen
Grönroos, Mika	Turku	Karhilahti, Esa	Kuloinen
Grönroos, Timo	Turku	Karhu, Heikki	Turku
Gustafsson, Esko	Turku	Karhumäki, Juhani	Turku
Gustafsson, Paul	Turku	Karlin, Antti	Turku
Haapasaari, Jarmo	Turku	Karlin, Olli-Pekka	Kyrö
Hakala, Jouko	Turku	Karlson, Leo	Turku
Hallberg, Paul	Turku	Karlson, Rolf	Turku
Hallén, Mika	Turku	Kauristo, Jukka	Raisio
Halsinaho, Esa	Turku	Kavén, Jorma	Turku
Haltia, Juha	Turku	Keskinen, Arje	Turku
Hammar, Jari	Halikko	Ketola, Jaakko	Kyrö
Hangelin, Christer	Turku	Ketolainen, Seppo	Turku
Hedenström, Kaius	Helsinki	Kiijärvi, Heikki	Turku
Heikkilä, Heikki	Turku	Kirjonen, Jorma	Kaarina
Heino, Reijo	Turku	Kivelä, Jukka	Turku
Heinonen, Raimo	Raisio	Kivivuori, Osmo	Turku
Helle, Timo	Helsinki	Klemola, Hannu	Turku
Hellman, Erkki	Rymättylä	Koivisto, Vesa	Turku
Hellsten, Tauno	Riihikoski	Komi, Jarmo	Turku
Helminen, Petri	Turku	Komi, Pekka	Helsinki
Helstola, Jari	Turku	Koponen, Kimmo	Helsinki
Henrichs, Tom	Vantaa	Koppe, Peter	Littoinen
Hietarinta, Hemmo	Turku	Kormanen, Hannu	Turku
Hilke, Hannu	Salo	Korvenoja, Pertti	Turku
Hiltunen, Tapio	Turku	Kosonen, Lasse	Tampere
Holmiluoto, Ari	Turku	Kotiranta, Seppo	Turku
Hovila, Mikko	Turku	Kuisma, Esa	Turku
Hovila, Seppo	Turku	Kujanpää, Jyrki	Turku
Hoviseppä, Juhani	Turku	Kurki, Pekka	Turku
Huolila, Markus	Märynummi	Kurki, Timo	Turku
Hyvönen, Raimo	Turku	Kurkijärvi, Kalevi	Turku
Häkkilä, Kauko	Raisio	Kustila, Teija	Turku
Häkkilä, Seppo	Turku	Kuusela, Ari	Turku
Häkkinen, Ilmari	Ravattula	Kuusisto, Kimmo	Turku
Hämäläinen, Ilpo	Turku	Kylänpää, Lasse	Panelia
Högmander, Jouko	Turku	Kärlund, Jari	Turku
Iikkänen, Matti	Lahti	Kärpijoki, Ismo	Lieto
Ilvessalo, Hannele	Turku	Kääriä, Juha	Turku
Innanen, Pekka	Turku	Köykkäneva, Irmeli	Paimio
Iso-Iivari, Lasse	Turku	Köykkäneva, Juha	Paimio
Ivaska, Tero	Turku	Laaksonen, Pasi	Turku
Jalava, Päivi	Turku	Laaksonen, Vesa	Turku
Jalonen, Sinikka	Turku	Lahtinen, Eeva	Turku
Joutsamo, Esko	Kerava	Lahtonen, Hannu	Turku
Juhanoja, Jukka	Ihala	Lahtonen, Ismo	Turku
Junttila, Olli	Uusikaupunki	Laiho, Heikki	Turku
Jännes, Hannu	Helsinki	Laiho, Ilkka	Salo
Jääskeläinen, Tapio	Hämeenlinna	Laihonen, Pasi	Naantali
Kaarlas, Jaakko	Turku	Laine, Ari	Turku
Kakko, Ari	Salo	Laine, Christina	Turku
Kallio, Ilkka	Paimio	Laine, Henry	Haveri
Kallio, Ismo	Turku	Laine, Jaakko	Turku
Kallio, Kimmo	Turku	Laine, Jarmo	Kemiö
Kallioinen, Mika	Turku	Laine, Jouko	Taivassalo
Kalliola, Arto	Turku	Laine, Juha	Ihala
Kanerva, Olli	Paimio	Laine, Rauno	Turku
Kangas, Esa	Uusikartano	Laine, Unto	Turku
		Laitinen, Leena	Turku

Lampo, Jaakko	Turku	Pajunen, Timo	Raisio
Lehikoinen, Esa	Turku	Pakarinen, Paul	Turku
Lehti, Juha-Pekka	Masku	Palomäki, Juhani	Turku
Lehtinen, Anneli	Turku	Pekkala, Seppo	Turku
Lehto, Harry	Turku	Pekkarinen, Eeva	Turku
Lehto, Henry	Turku	Peltola, Rita	Turku
Lehtonen, Esa	Turku	Peltola, Veijo	Turku
Lehtonen, Jouko	Turku	Peltonen, Maija	Yläne
Lehtonen, Juhani	Somersoja	Penttinen, Risto	Turku
Lehtonen, Raimo	Turku	Piekkala, Juhani	Turku
Lehtovuori, Erkki	Uusikartano	Piha, Juhana	Turku
Leino, Timo	Turku	Pihajoki, Ossi	Turku
Leinonen, Harri	Turku	Piiroinen, Esa	Rauma
Leinonen, Jouni	Kyrö	Pohjola, Hannu	Turku
Lemmettyinen, Risto	Turku	Puikkonen, Arto	Lahti
Lempiäinen, Matti	Raisio	Pulli, Ilmari	Turku
Lindholm, Tomi	Turku	Pulli, Timo	Naantali
Lindroos, Tom	Turku	Päivärinta, Harri	Raisio
Lindström, Jussi	Turku	Räisio, Antti	Turku
Linhala, Jari	Turku	Ranta, Jarkko	Turku
Linna, Ari	Turku	Rantala, Eira-	
Loivaranta, Pekka	Björkboda	Maija	Turku
Lumio, Rauli	Turku	Rauhala, Tero	Helsinki
Lunden, Jouko	Turku	Rautanen, Hannu	Kaarina
Lundman, Markku	Turku	Rautio, Jaakko	Lemu
Lähteenoja, Jari	Salo	Rautsala, Pekka	Turku
Malmsten, Kaj	Turku	Rautsala, Sauli	Turku
Manninen, Tuomas	Helsinki	Rauvola, Ilkka	Turku
Maskulainen, Kauko	Turku	Rinne, Veikko	Ihala
Matilainen, Jyrki	Turku	Rivasto, Ari	Turku
Mattsson, Jorma	Turku	Relanto, Pasi	Turku
Mäkälä, Antti	Espoo	Röine, Rauno	Turku
Missonen, Tapani	Turku	Rousi, Martti	Turku
Moberg, Hannu	Turku	Ruuskanen, Kari	Turku
Multala, Vesa	Turku	Saari, Kari	Raisio
Muuri, Markku	Särkisalo	Saari, Lennart	Rymättylä
Muurinen, Vesa	Ihode	Saari, Rami	Turku
Myrsky, Hannu	Piispanristi	Saarinen, Markku	Turku
Mäkilä, Eeva	Turku	Saario, Jouni	Turku
Männistö, Esa	Turku	Saario, Jukka	Turku
Mäntylä, Kari	Turku	Saario, Timo	Turku
Mört, Kari	Turku	Saarnio, Jarmo	Turku
Neffling, Mika	Turku	Sahla, Mauno	Turku
Niemi, Seppo	Turku	Salmi, Hannu	Naantali
Niemi, Sirkka	Turku	Salmi, Heikki	Yläne
Niiniö, Timo	Turku	Salmi, Otso	Turku
Nirhamo, Timo	Salo	Salmi, Pekka	Turku
Nordström, Hans	Turku	Salminen, Rikhard	Turku
Nummenpää, Jouni	Turku	Salo, Jukka	Turku
Numminen, Tapani	Paimio	Salola, Lauri	Turku
Nurmi, Heikki	Turku	Salonen, Jukka	Naantali
Nurmi, Jouni	Turku	Salonen, Jukka	Turku
Nurmi, Jukka	Perniö	Salonen, Kari	Turku
Nurmi, Jukka	Kuusisto	Salonen, Rainer	Turku
Nurmi, Tarmo	Turku	Salonen, Reijo	Turku
Nurmi, Timo	Turku	Saranto, Risto	Porvoo
Oksala, Ilkka	Turku	Sarola, Vesa	Turku
Oksanen, Petri	Halikko	Savonen, Kimmo	Turku
Osmonen, Olli	Luvia	Segersvärd, Paul	Espoo
Pahtamaa, Tuukka	Turku	Seppä, Tarja	Tarvasjoki

Seppälä, Harry	Turku	Vaitinen, Kai	Turku
Silmunen, Juha	Turku	Wallenius, Lasse	Turku
Simberg, Nicklas	Turku	Valta, Kari	Turku
Soini, Rainer	Paattinen	Valta, Matti	Turku
Sopanen, Juha	Auvainen	Valtola, Jussi	Turku
Sundell, Juhani	Salo	Varjonen, Hannu	Laitila
Suomela, Janne	Turku	Varrela, Juha	Turku
Suominen, Ari	Turku	Veistola, Simo	Auvainen
Suominen, Tapio	Kuloinen	Veistola, Tapani	Auvainen
Suoranta, Asko	Turku	Velmala, Hannu	Turku
Säällylä, Seppo	Turku	Velmala, Lasse	Turku
Säteri, Marja-		Weppling, Kjell	Turku
Liisa	Turku	Wessman, Jaakko	Rymättylä
Talvento, Kimmo	Turku	Vienonen, Ari	Helsinki
Tammila, Tapio	Littainen	Vihanto, Pentti	Turku
Tamminen, Mikko	Turku	Viirla, Yrjö	Piikkiö
Taneli, Mauno	Turku	Vikman, Reijo	Turku
Tarkkonen, Arto	Mynämäki	Vilhunen, Lasse	Lieto
Tarponen, Esko	Raisio	Virolainen, Martti	Espoo
Tenovuo, Jorma	Turku	Wirta, Pentti	Turku
Tenovuo, Olli	Turku	Virtanen, Kimmo	Salo
Terho, Pertti	Turku	Virtanen, Raimo	Turku
Tikkanen, Jouko	Raisio	Vuokko, Jouko	Parainen
Tirkkonen, Tuula	Turku	Vuorinen, Juha	Turku
Toivanen, Kyösti	Turku	Vuorinen, Juha	Turku
Toivari, Markku	Taalintehdas	Vuorinen, Merja	Turku
Toukola, Juhani	Turku	Vuorio, Marja-Liisa	Turku
Tuominen, Olli-		Vuorisalo, Kirsti	Turku
Matti	Turku	Vuorisalo, Timo	Turku
Tuomola, Pekka	Kuloinen	Vähä-Sullo, Kai	Turku
Törnqvist, Jouko	Espoo	Välimäki, Pekka	Raisio
Tötterström, Anssi	Salo	Vänskä, Veijo	Turku
Uotila, Arvi	Turku	Ylimaa, Jorma	Turku
Uotila, Jyrki	Turku	Yli-Mattila, Tapani	Turku
Wahlroos, Keijo	Riihikoski	Yli-Sippola, Tommi	Turku
Vainio, Juhani	Turku		

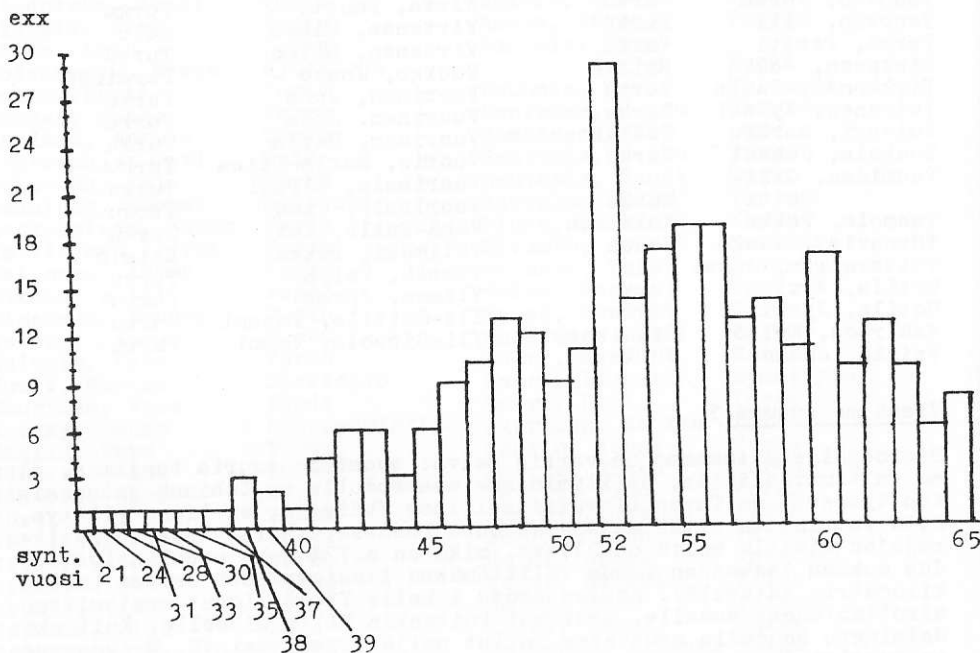
Missä me asumme ?

Biotooppijakautumamme on varsin selvä: suosimme suuria taajamia, olemme kulttuuriohioita, esiitymisemme maaseudulla on lähinnä satunnaista. Kun kyseessä on Turun Lintutieteellinen Yhdistys, ei liene yllätys, että suurin osa pitää majapaikkaansa Turussa. Yhdistyksen kotipaikan rajojen sisällä meitä on 217exx, mikä on n.72% koko populaatiosta. Jos mukaan lasketaan Turun välittömässä läheisyydessä asuvat (n.25 kilometrin säteellä), nousee prosu lähelle 77:ää. Loput ovat sitten sirottautuneet muualle, useimmat kuitenkin TLY:n alueelle. Kuitenkin Helsingin seudulla asustelee reilut neljä prosua meistä. Maakunnassa on suosittua elinympäristöä etenkin Salo ympäristöineen - siellä pitää kortteeriaan noin joka 20. teeällyyläinen. Turussa jäseniä on n.0.9exx/km². Jos jäsen painaa keskimäärin 70kg, saadaan Turussa asuvien osalta biomassaksi n. 63.5kg/km². Kaiken kaikkiaan asumme 40 eri kunnassa, joista TLY:n alueen ulkopuolelle jäävät Vantaa, Vaa-sa, Karstula, Helsinki, Lahti, Kerava, Hämeenlinna, Tampere, Kiukai-nen, Köyliö, Espoo, Luvia, Rauma ja Porvoo. TLY:n alueen kunnista meillä on edustus vain alle puolessa (26/58). Konstanssi on siis melko heikko: sijoitumme aksessorien ryhmään (25-50%). Biotooppivaati-musten ahtaudesta en uskalla kuitenkaan lausua mitään...

Minkä ikäisiä olemme ?

Iänmääritys on tapahtunut kortiston tietojen perusteella; ikänsä oli ilmoittanut 303 jäsentä. Keski-ikäemme on 23.5 vuotta. Olemme syntyneet 36 eri vuonna. Vanhimman ja nuorimman ikäero on n. 44v. Yli puolet meistä on syntynyt 50-luvulla. Tihein keskittymä sattuu viisivuotiskaudelle 1952-56, jolloin näki päivänvalon yli 32% meikälaisistä. Emojemme pesinnän ehdoton huippuvuosi oli vuosi 1952, jolloin peräti 29 tulevaa TLY:n jäsentä parahti ensi kerran koetellessaan keuhkojen kestävyyttä. Heidän osuutensa yhdistyksessä on 9.6%. Seuraavaksi parhaat vuodet, -55 ja -56, tuottivat molemmat 19 poikasta. 60-luvulla kuoriutuneita on yhdistyksessä n.21%, mutta on otettava huomioon, että mukana ovat vasta vuosikerrat vuoteen -65 asti. 40-luvun huippuvuosi oli 1948 (13poik.), ja 40-luvun kokonaispoikastuotto 70, mikä prosuina merkitsee n.23. Kun ynnäämme yhteen 40-, 50- ja 60-luvun prosut, saadaan arvoksi n.96%. "Ennen sotia" syntyikin vain 13exx.

Taulukko 1. Turun Lintutieteellisen Yhdistyksen ikärakenne 1.1.1981

Vuodet -48, -52, -56 ja -60 muodostavat kukin oman huippunsa, joten tietty nelivuotissykli on selvästi tällä aikavälillä havaittavissa. Miten tämä liittyy pikkunisäkkäiden kannanvaihtelujen rytmiin ja sitä kautta petolintujen runsaussuhteisiin, jää arvailujen varaan... Ikärakenteesta voi todeta, että harrastus on nuori. Se on kunnolla päässyt käyntiin vasta 60-luvulla, ja 60-luvun puolivälin jälkeen alkoi vasta varsinainen lintuharrastuksen suosion suuri nousu. Esim. -52 syntyneet ovat saavuttaneet keskimääräisen harrastuksen aloittamisikänsä (13-15v.) juuri 60-luvun puolivälin tienoilla. Sen jälkeen ei vastaavan suuruista ikäluokkaa löydy, vaikka harrastuksen suosio lieenee edelleen noussut. Ovatko nuoremmat sijoittuneet tasaisemmin myö-

hempiin ikäluokkiin vai onko otos niin pieni, että statistiikka tekee kepposia vai ovatko nuoremmat vielä osaksi tulematta yhdistykseen? Hoh-hoijaa... On niin paljon, mitä tiede ei vielä pysty selvittämään. Vai onko vika siinä, että kirjoittaja ei käppyränsä piirrettyään kykene sitä oikein lukemaan? Näin voi olla, sillä tällainen positivistinen tieteenfilosofinen tarkastelutapa edellyttää tilastomatematiikan hallintaa tasolla, jonne kirjoittajan kyvyt ei yllä.

Mitä teemme siviilissä ?

Kortisto paljastaa arvon tai ammatin 304 jäsenen osalta. Yleisesti ottaen olemme lukevaista tyyppiä. 120exx ilmoittautuu opiskelijaksi, joista osa iän perusteella ovat koululaisia, jotka pitävät opiskelijan titteliiä komeammalta kalskahtavana; koululaisiksi on tunnustautunut 24exx. Siis 47.3% lueskelee ammatikseen. Akateemisen loppututkinnon on suorittanut ainakin 62exx eli 20.4%. Korkeanasteinen lukeisuus selittyy osaksi sillä, että yhdistys vetää puoleensa biologeja. Oppikoulujen alaluokilla leviävä lintukuume tempaa helposti paha-aavistamattoman koululaisen toisensa jälkeen otteeseensa, joka yleensä ei enää ikinä hellitä, ja lisää löylyä lyövätkin koulujen luontokerhot. Tämäkin vaikuttanee asiaan. Opiskelijoista osa taas on mukana enemmän "viran puolesta" biologiaa lukiessaan kuin puhtaasta innostuksesta. Mielenkiintoista on, paljonko biologeja on yhdistyksessä. Tätä on vaikea kortiston perusteella selvittää, koska usein on arvona tai ammattina merkitty vain FK/FM tai lehtori/opettaja. Jotakin kuitenkin saadaan selville. Valmiita biologeja löytyy väh. 15exx, mikä olisi n.25% akateemisen loppututkinnon suorittaneista, mutta heidän osuutensa voi nousta 30%:iinkin. Opiskelijoiden osalta lukemat ovat samanlaiset: väh. 26exx (n.25%), mutta mahdollisesti 30%:akin. Biologityypin (BT) jäseniä on siis opiskelijoista ja valmistuneista n. 25-30% eli näin ollen BT-jäseniä on yhdistyksessä n. 13-19%.

Lisäksi löytyy jäsenien syvistä riveistä muunlaista FK:ta, insinöörejä diplomilla 11 ja ilman 10, lääkäreitä kuusi, lakimiehiä neljä (joista ainakin kolme virallisia syyttäjiä), muutamia maat.metsät.-tyypin jäseniä, pari VTK:ta, hammaslääkäriä, ekonomia ym. Joka 50. jäsen on väitellyt tohtoriksi.

Kaikenkaikkiaan löytyy erilaisia ammattinimikkeitä yli 70. On poliiseja, kolme taitelijaa, ympäristönsuojelun tarkastaja, emäntä, hit-saajia, asentajia, ultraäänitarkastaja, toimittaja, keittäjä, tarjoilija, proviisori, eläkeläinen, palomiehiä, merkonomeja, tyhjääntoimittaja, postimiehiä, kultaseppä, teknikoita, sahatyöntekijä, lehti-valokuvaaja ym. ym. Kiva kun meitä on niin monenlaisia.

Tilastollinen loppuleikki: Kun otamme yleisimmän etunimen ja sukunimen, jäsenten keski-ikä, enemmistön asuinpaikan ja ammatin, saadaan keskivertojäseneksi Turussa asuva, 23-vuotias opiskelija Hannu Laine. Koska tiede on vain todellisuuden kuvaamisyritys, ei tällaista henkilöä elävästä elämästä löydy.

Lähteet: TLY:n jäsenkortisto v:n 1981 alussa

Koska jutun tieteellinen taso on vähintäänkin arvelluttava, en voi tässä yhteydessä mainita ainuttakaan käytettyjen tieteenalojen opusta, jotta ne eivät minun vuokseni tahrisi niille kuuluvaa mainettaan.

KIRJALLISUUTTA

HEIKKI KARHU

ODDIE, W.E. Bill Oddie's Little Black Bird Book. The truth about bird-watching. Eyre Methuen Ltd, London 1980. 148 s. £ 4.95.

Johan ilmestyi lintukirja, jolla on sopivaa aloittaa Ukulin kirja-arvostelupalsta. J.T.R.Sharroockin arvostelua lainatakseni "huvittavin koskaan lukemistani lintuharrastuksesta ja -harrastajista kertovista kirjoista." Arvosteluun voidaan yhtyä ja samalla päättää Bill Oddie'n pienen mustan lintukirjan arvosteluosuus tähän. Loput tekstistä käytetään opuksen sisällön suht. kritiikittömään esittelyyn.

Kaksi ensimmäistä lukua kuvailevat tekijää ja tämän ansioita lintumiehenä - mitä suositeltavin tapa aloittaa kirja. Sitten siirrytään pohdiskelemaan lintuharrastuksen syitä ja vertaillaan sitä nuihin (kaikki paljon köyhempiä) harrastuksiin. Oikeaa lintuharrastajaa kuvaamaan sopivaa nimikettä pohdiskellaan viiden sivun verran:

ornithologist: kiinnostunut lähinnä siitä, mitä lintu tekee - ei niinkään siitä, mikä se on. Hylättävä nimitys.

bird-spotter or a bird-fancier: naurettavia termejä; sopivat paremminkin kuvaamaan partiopoikien touhuja.

bird-watcher: oli aiemmin suht. kelvollinen sana kuvaamaan lintuharrastajaa - näiden määrän kasvaessa kuitenkin menettänyt hohtonsa.

birder: nykyisin oikea sana. Selvästi aggressiivisempi kuin pelkkä bird-watcher; ei tyydy vain katselemaan näkyisikö jotain, vaan kiihottaa linnut esiin. Erikoislaji twitcher eroaa lisäksi muista pinnoihin kohdistuvan umpiemotionaalisen suhtautumistapansa ansiosta.

Karvansa paljastettuaan Oddie esittelee tämän jälkeen karttapiirroksin havainnollistetun viikonlopun bongausohjelman ja nopeimmat kulkuyhteydet välillä Fair Isle - Scillysaaret. Teoksen valokuvista mainittakoon tässä kohden sivua 28 somistava, jossa 300 bongaria mäsäilee hopeatiiralla (*Sterna forsteri*) Falmouthissa maaliskuussa -80.

Sitten seuraa 14-sivuinen bongaussanasto, joka lukijan kielitaidon kartuttamiseksi esiteltäköön tässä englantilais-suomalaisena:

a tick: pinna. Koko homman perimmäinen tavoite, rasti tai piste lintukirjan lajilistassa. Britanniassa on tavattu runsaat 470 lajia ja kärkimies on hiljattain katkaissut maagiset 400. Alle 350:n ei juuri kannata ruveta kehuskelemaan (vrt. Suomi 387 - 303 - 250).

Kuolleesta linnusta ei saa pinnaa, ei myöskään rodusta. Tarhakarkureita ei tietenkään voi laskea lajiksi - erityisesti kauniin värisistä vesilinnuista varoitetaan. Epäilevästi kehoitetaan suhtautumaan myös yksilöihin, jotka tulevat syömään kädestä, kiipeilevät ylös alas tikapuita tai puhuvat.

a lifer: elis, elämänpinna; paljolti sama kuin tick.

a megatick: kova pinna. Hivenen arvostuskysymys, mutta esim. alle 10 kertaa Britanniassa tavattu laji käy.

a cosmic mind-f*cker: liian kova megatikiksikin. Mieluiten maalle uusi laji ja lisäksi näyttävän näköinen. Ei esim. siperianpajusirkku-naaras vaan jotain sellaista kuin rubiinisatakielikoiras - havainto, joka taatusti kalvaa kauan muiden mieliä.

a first: maalle uusi laji. On aina megatick ja saattaa olla kosminen mielen*ssiija.

to have a bird: bongari ei "näe" lintuja vaan "hoitaa" ne.

a sibe: itäinen rariteetti - siipijuovafyllarit yms.

burn up, flog: kaivaa lintu esiin, haravoida, seuloa, kompata ...

dip out: missata, mistata, nuijia pinna.

being gripped off: vielä pahempaa. Missata lintu, jonka muut ovat onnistuneet hoitamaan ja esim. "valokuvataksaan" kivittäneet pois.

duff gen: käpy ja muunkinlainen harhaanjohtava informaatio.

string: vääntää; to be a stringer = vääntäjän maineessa. Asiat heikosti.

dude: harrastaja, joka ei paljon linnuista tiedä. Hieman epäreilu termi, koska moni dude on itse asiassa aika mukava ihmisenä, vaikkei otaakaan harrastusta kovin vakavasti. Rakastaa mukavuutta: retkelle vasta aamiaisen jälkeen ja vain jos aurinko paistaa. Usein varakas; saattaa esim. omistaa Zeissit.

twitcher: bongari.

Tämän jälkeen pohdiskellaan vahingoittaako bongaus a) itse lintua, b) omaisuutta ja paikallista väestöä, c) muita lintuharrastajia ja d) muita bongareita. Lue itse niin näet. Bongarin luonteenlaatua analysoidessaan Oddie paljon muun ohessa väittää joskus tarpeelliseksi itse kunkin yrittää rehellisesti vastata kahteen kysymykseen: 1) olisinko itse pystynyt määrittämään tämän pinnan, 2) tuntisinko nyt lajin jos se vielä joskus tulisi vastaan?

Esimerkkeinä muiden lukujen otsikoista mainittakoon varusteet, keskusteleminen maallikon kanssa ja kuinka huiputan rariteettikomiteaa. Käyvä (a cock-up) peittämiseksi suositellaan joko "kahden linnun teoriaa" tai "värimuunnosteoriaa". Loppuosan muodostaa lintumiehen laulukirja, jonka kappaleista mainittakoon mm. "Let's Twitch Again", "Stringing in the Rain", "Hey Dude" ja "Thank Heavens for Little Gulls".

Laina ilman takaajia?

Kyllä.

Osuuspankin jäsen sopimuksella.

Osuuspankki on ainoa pankki, jonka jäseneksi voit liittyä. Ja saada sen mukaiset edut. Laina ilman takaajia

Tekemällä OP-jäsen sopimuksen Turun Seudun Osuuspankissa voit saada ilman takaajia lainan - jopa 20.000 markkaa. Järjestämme luottosi vakuudeksi jäsenluottovakuutuksen. Lainan saat oltuasi jäsenenä puoli vuotta.

Jäsenosuuksille korkoa

Yksi pankkimme jäsenosuus maksaa 100 markkaa. Jäseneksi pääset lunastamalla kaksi tai useampia jäsenosuuksia. Niille maksettavasta korosta päätetään vuosittain. Viime vuosina se on ollut 11%.

Tee OP-jäsen sopimus! Se kannattaa.
KYLLÄ.

Jäsenenä voit vaikuttaa osuuspankin asioihin

Osuuspankin jäsenenä voit käyttää äänioikeutta pankkimme edustajiston vaaleissa. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni jäsenosuuksien määrästä riippumatta.

OP-jäsen sopimus - enemmän kuin OP-sopimus

OP-jäsen sopimus oikeuttaa sinut kaikkiin jäsen- ja OP-sopimuksen etuihin. Sinä puolestasi keskität raha-asiasi osuuspankkiin.

Jäsenetuiksi kuuluvat mm. pankin vuosikertomus ja kerran kuussa ilmestyvä YV-lehti.

OSUUSPANKKI TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI

OSOITEMUISTIO

TTY:n HALLITUS

Puheenjohtaja	Juha Vuorinen Terhotie 17, Tku 72	p. 361 238
Varapuheenjohtaja	Juhana Piha Kiinamylynkatu 5 A, Tku 50	13 694
Sihteeri	Päivi Jalava Linnunpääntie 4 A, Tku 84	355 127
Rahastonhoitaja	Rauno Laine Rauhankatu 9 B 43, Tku 10	304 562
Tiedotevastaava	Tapani Missonen Yo-kylä 23 A 3, Tku 51	371 489
Jäsen	Hannu Lahtonen Rakuunatie 42, Tku 72	366 559
Jäsen	Ari Laine Papinsaari, Tku 90	
Jäsen	Ilkka Rauvola Hämeenkatu 8 C, Tku 50	21 670
Jäsen	Janne Suomela Mestarinkatu 16 a C, Tku 81	358 312
Jäsen	Timo Vuorisalo Rättilänkatu 18 as. 3, Tku 84	356 436

JURMON ASEMANHOITAJA

tiedustelut, varaukset	Jouni Saario Yo-kylä 78 A 11, Tku 51	375 753
------------------------	---	---------

HAVAINTOARKISTO arkistokortit

Juhana Piha
ks. hallitus

LEHTIARKISTO lehtien lainaus, vaihtopyynnöt

Jarmo Komi
Hämeenkatu 2 B, Tku 50 19 716 |

SUOARKISTO

Antti Karlin
Hämeenkatu 2 B 26, Tku 50 23 385 |

HAVAINTO-OIMIKUNTA

vuodenaikaiskatsaukset	Heikki Karhu Talikkokatu 6 A 2, Tku 54	371 942
------------------------	---	---------

RARITEETTIHAVAINNOT

tiedustelut, ilmoitukset	Olli Tenovuo Jaanintie 34 D 78, Tku 54	374 567
--------------------------	---	---------

KUOLLEET LINNUT (ja muut eläimet)

Ari Karhilahti
Turun Yliopiston biologian laitos
Tku 50 645 775 tai 645 774 |